

RAPORT O STANIE GMINY MICHAŁOWICE ZA ROK 2025

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WWW.MICHALOWICE.PL

Bieg na 200 m podczas wydarzenia „Półmaraton Lasy nad Utratą, bieg na 5 km i biegi dziecięce”

Drodzy Mieszkańcy!

Oddaję w Państwa ręce „Raport o stanie Gminy Michałowice” – podsumowanie tego, co wspólnie z urzędnikami i jednostkami organizacyjnymi oraz przy wsparciu rady gminy i jednostek pomocniczych zrobiliśmy w 2025 r.

W tym roku postanowiliśmy zmienić formę raportu, uczynić go przystępnym dla jak najszerszego grona mieszkańców. Stąd wersja maksymalnie skondensowana, przygotowana z myślą o dostarczeniu do każdego domu.

Raport to głównie liczby. Nasza gmina praktycznie nie jest zadłużona – 7 mln zł to niespełna 2,6% rocznych dochodów. Dziesięć razy mniej, niż poziom powszechnie uznawany przez specjalistów za bezpieczny.

To ma konkretne przełożenie na funkcjonowanie gminy. Nie wydajemy budżetu na spłatę starych zobowiązań, pieniądze idą na inwestycje (w minionym roku było to 58 mln zł) i wysoką jakość świadczonych usług bieżących.

Te pieniądze widać w przestrzeni publicznej. Sieć wodociągowa dociera

dziś do 97,5% budynków, kanalizacyjna do 95,6%. Tylko w 2025 r. wymieniliśmy 235 starych lamp sodowych na energooszczędne LED-y. Otworzyliśmy nowy budynek przedszkola w Michałowicach, ruszyła budowa żłobka w Granicy, a w Regułach przygotowaliśmy projekt i teren pod przychodnię (przy WKD Michałowice). Powstało i zostało wyremontowanych 2,6 km dróg.

Kolejna liczba to kwota 27 mln zł nadwyżki finansowej, która w kolejnym roku może być wykorzystana na dalszy rozwój i poprawę jakości życia mieszkańców.

Osobno chcę powiedzieć o bezpieczeństwie. Wojna za wschodnią granicą dołożyła samorządowi nowe zadania z zakresu budowania odporności społeczeństwa i obrony cywilnej. Jako jedna z pierwszych gmin w Polsce wydaliśmy własny poradnik dla mieszkańców „Bądź Gotowy”. Przeszkoliliśmy z zachowań w sytuacjach kryzysowych blisko 400 osób. Kupiliśmy sprzęt ratunkowy za 173 tys. zł i rozbudowujemy sieć

ogólnodostępnych defibrylatorów. Na wsparcie służb mundurowych przeznaczaliśmy tylko w 2025 r. ponad 1,34 mln zł.

Jest jeszcze zmiana, która wpływa na planowanie naszej przyszłości. Mieszkańców przybywa z roku na rok po około 100 osób – jest nas prawie 19,6 tys. Jednak ta liczba rośnie głównie dzięki temu, że do naszej gminy sprowadzają się przede wszystkim dorośli. Dzieci rodzi się coraz mniej. Już kolejny rok z rzędu urodzeń było mniej niż zgonów. Osób po siedemdziesiątce mamy o ponad jedną czwartą więcej niż pięć lat temu, a dzieci do czwartego roku życia o blisko jedną trzecią mniej. Oprócz szkół i przedszkoli budujemy infrastrukturę dla seniorów. Mamy już Dzienny Dom Senior+, teleopiekę, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Regułach. Inwestycje planujemy tak, by można było w przyszłości elastycznie zmienić przeznaczenie budynków.

Dziękuję, że tak chętnie współdecydują Państwo o gminie. W piątej edycji

Budżetu Obywatelskiego zgłoszono 65 projektów, na które głosowało 1855 osób. Bardzo wysokie zaangażowanie widać też było przy urnach wyborczych – w drugiej turze wyborów prezydenckich frekwencja sięgnęła u nas 86,56%, najwyższą na Mazowszu.

Rok 2025 ocenili także eksperci. Gmina Michałowice zajęła 1. miejsce równocześnie w Rankingu Finansowym Samorządów i w rankingu Perły Samorządu.

Dziękuję za kolejny rok wspólnej pracy. Mieszkamy w pięknej gminie, a jej prawdziwym filarem są mieszkańcy.

Małgorzata Pachecka
Wójt Gminy Michałowice

Rok 2025 w liczbach

Finanse

Gmina Michałowice zakończyła 2025 r. bardzo dobrym wynikiem finansowym. Osiągnęła wysokie dochody, utrzymała stabilność finansową oraz realizowała liczne inwestycje infrastrukturalne i społeczne.

Najważniejsze dane finansowe według wykonania budżetu: dochody gminy **270 mln zł**, wydatki gminy **243 mln zł**, nadwyżka budżetowa **27 mln zł**.

■ Dochody gminy

Główne źródła dochodów gminy stanowiły przede wszystkim udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) i w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Dochody z podatków PIT i CIT wyniosły **135 mln zł** i wzrosły o 22% w stosunku do roku 2024.

Istotnym źródłem dochodów były również podatki i opłaty płacone przez mieszkańców i przedsiębiorców, które wyniosły **63 mln zł** (w tym **44 mln zł** podatku od nieruchomości) i wzrosły ponad 6% w stosunku do roku 2024.

Gmina otrzymała także środki z subwencji ogólnej stanowiącej uzupełnienie dochodów własnych budżetu w kwocie **20 mln zł** oraz dotacje celowe przeznaczone na realizację zadań zleconych i dofinansowanie zadań własnych w wysokości ponad **11 mln zł**.

Dochody w przeliczeniu na mieszkańca wyniosły **13859 zł** i wzrosły o 2% w stosunku do roku 2024.

Dochody gminy zostały zrealizowane w 100% planu, co świadczy o dobrej organizacji finansów oraz skutecznym zarządzaniu budżetem.

■ Wydatki gminy

Wydatki bieżące budżetu wyniosły **185 mln zł** i wzrosły o 4% w stosunku do roku 2024. Były przeznaczone na realizację zadań własnych gminy i utrzymanie jednostek organizacyjnych.

Największe środki w wysokości **84 mln zł** przeznaczono na zadania związane z oświatą i wychowaniem. Finansowano bieżące utrzymanie szkół i przedszkoli, wynagrodzenia pracowników oświaty oraz wydatki poprawiające warunki nauki dzieci i młodzieży.

Środki na realizację zadań oświatowych pochodziły w 39% z dochodów gminy oraz w 61% ze środków budżetu państwa.

Oświata pozostała najważniejszym obszarem stanowiącym ponad 44% wydatków bieżących gminy.

Ponad **27 mln zł** kosztowało utrzymanie szeroko pojętej administracji, co stanowiło 15% wydatków bieżących gminy i obejmowało m.in.: wydatki na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi oraz wydatki rzeczowe związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem urzędu gminy, wydatki przeznaczone na funkcjonowanie rady gminy, promocję gminy, wydatki

Dochody ogółem wykonane w 2025 r.

270 198 281 zł

(+1,8% w stosunku do 2024 r.)

związane z funkcjonowaniem Centrum Usług Wspólnych oraz wydatki przeznaczone na wypłaty diet dla sołtysów i funkcjonowanie młodzieżowej rady gminy.

Wydatki z obszaru gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wyniosły **18 mln zł**, co stanowiło 10% budżetu bieżącego.

Na realizację zadań z zakresu m.in. utrzymania dróg i chodników, odwodnienia gruntów oraz organizacji transportu zbiorowego wydatkowano **15 mln zł**, co stanowiło 8% budżetu bieżącego gminy. Wydatki z obszaru pomocy społecznej i wsparcia rodziny wiązały się w głównej mierze z wypłatą zasiłków i świadczeń rodzinnych, wydatkowano na ten cel ponad **17 mln zł**, co stanowiło 9% budżetu bieżącego gminy Michałowice.

Wydatki bieżące gminy w przeliczeniu na mieszkańca wyniosły **9532 zł** i wzrosły o 4% w stosunku do roku 2024.

Gmina w roku ubiegłym przeznaczyła **58 mln zł** swojego budżetu na realizację inwestycji. Wydatki majątkowe obejmowały liczne inwestycje związane m.in. z budową dróg i chodników, kanalizacji i wodociągów, oświetlenia ulicznego, terenów rekreacyjnych i sportowych oraz modernizacją szkół i przedszkoli.

Wydatki majątkowe gminy w przeliczeniu na mieszkańca wyniosły **2988 zł**.

Gmina zakończyła rok nadwyżką ponad **27 mln zł**. Powstała ona jako efekt rocznej działalności gminy w zakresie wykonywania budżetu i może zostać wprowadzona do budżetu kolejnego roku jako przychód z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych.

■ Zadłużenie gminy

Niskie zadłużenie gminy w wysokości **7 mln zł** mieści się w bezpiecznych wskaźnikach finansowych w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Zadłużenia nie udało

się uniknąć, bowiem w kilku przypadkach warunkiem uzyskania dofinansowania zewnętrznego było zaciągnięcie pożyczki współfinansującej inwestycję. Gmina nie musi przeznaczać znacznej części dochodów na obsługę długu (spłatę rat i odsetek). Wolne środki mogą być wykorzystane na nowe inwestycje, zamiast na spłatę starych zobowiązań.

Rok 2025 był dla gminy Michałowice okresem stabilnego rozwoju i dobrych wyników finansowych.

Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok

Wydatki ogółem wykonane w 2025 r.

242 643 802 zł

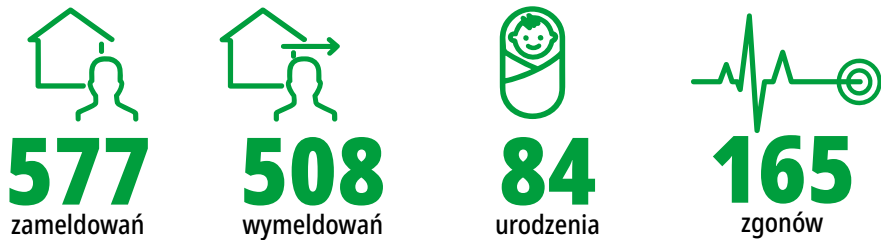
(-3,9% w stosunku do 2024 r.)

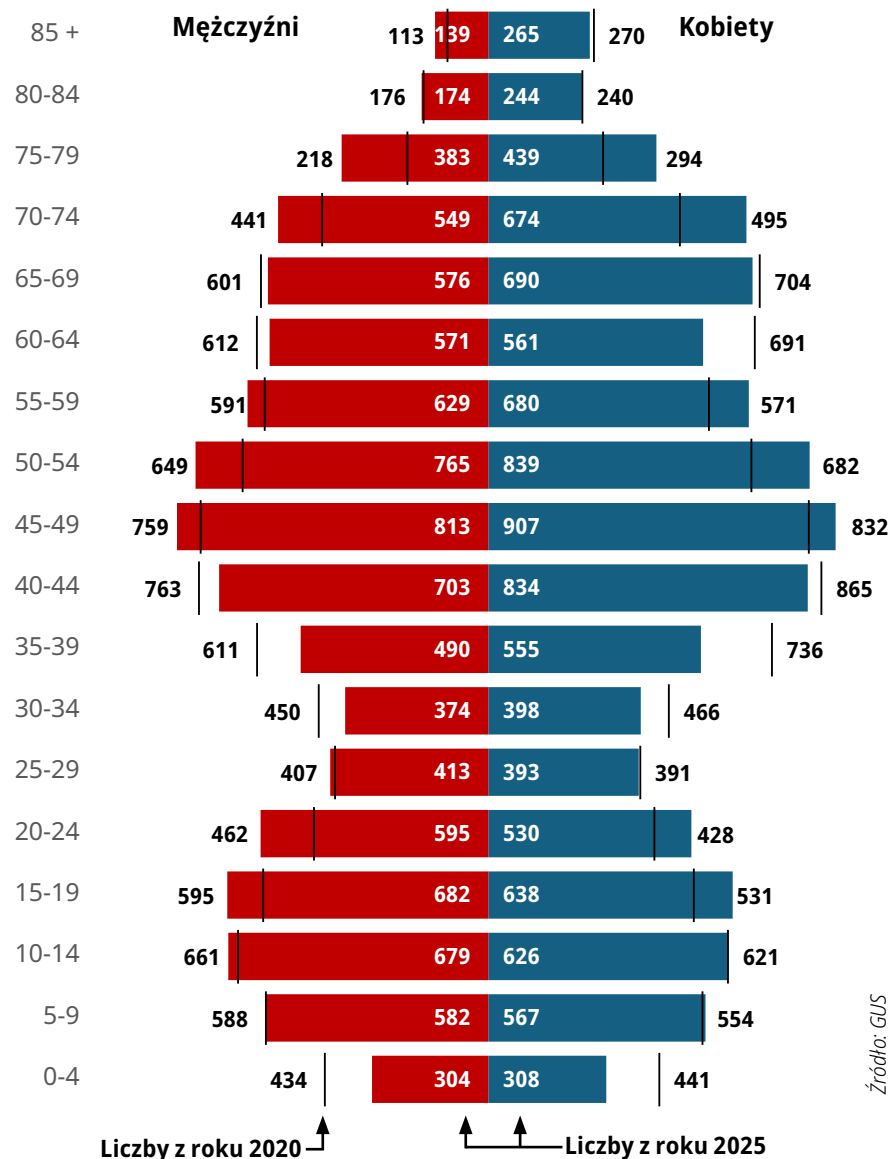
Demografia

Mieszkańców powoli przybywa. Na koniec 2025 r. nasza gmina liczyła już prawie **19,6 tys.** osób. Liczba ta stale wzrasta dzięki osobom, które się do nas wprowadzają, a nie dzięki liczbie urodzeń, która w ubiegłym roku po raz kolejny była mniejsza od liczby zgonów. Przybywa najstar-

szych – osób w wieku 70+ jest dziś o ponad 1/4 więcej niż 5 lat temu. Równocześnie wyraźnie maleje grupa najmłodszych dzieci – maluchów do 4 roku życia mamy o blisko 1/3 mniej niż w 2020 r. Dzisiejsze roczniki nastolatków są liczne, ale za nimi idą już roczniki niżej demograficznego.

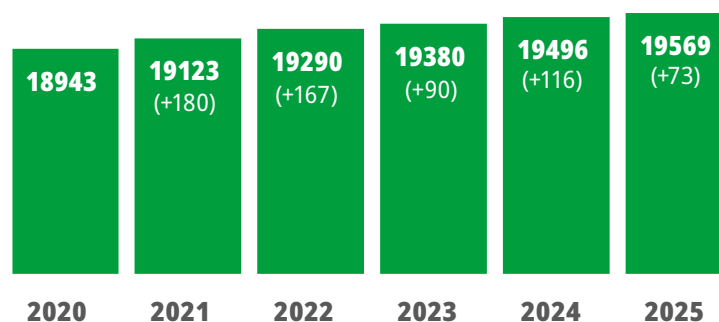

Piramida wieku

Źródło: GUS

Liczba mieszkańców w latach 2020-2025

Źródło: GUS

Rada gminy

108
uchwał

10
zapytań radnych

3
interpelacje radnych

Rada Gminy Michałowice w 2025 r. obradowała na **9 sesjach** i podjęła **108 uchwał**.

Największą grupę stanowiły uchwały dotyczące **finansów i majątku gminy** (31%). Uchwały dotyczyły przede wszystkim zmian w budżecie oraz w wieloletniej prognozie finansowej.

Kolejnym najczęściej poruszonym obszarem były kwestie dotyczące **planowania, inwestycji i infrastruktury**

(27%), m.in.: uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania, przebudowy dróg, utrzymania przystanków, nadania nazw ulicom.

Pozostałe uchwały (16%) dotyczyły **gospodarki odpadami, ochrony przyrody i energetyki**. Natomiast po 13% stanowiły uchwały z obszaru usług społecznych, edukacji, kultury i zdrowia, a także organizacji, współpracy i partycypacji.

TEMATYKA UCHWAŁ	LICZBA
Finanse i majątek gminy	34
Planowanie, inwestycje i infrastruktura	29
Gospodarka komunalna, środowisko i energia	17
Usługi społeczne, edukacja, kultura i zdrowie	14
Organizacja, współpraca i partycypacja	14

Działalność gospodarcza w gminie

2426
liczba firm działających w 2025 r.

102
liczba firm założonych w 2025 r.

3
liczba firm zamkniętych w 2025 r.

Urząd w liczbach

Codzienna praca Urzędu Gminy Michałowice to tysiące spraw, decyzji, dokumentów i działań podejmowanych na rzecz mieszkańców. Zebrane dane pokazują skalę naszej pracy oraz różnorodność zadań realizowanych przez samorząd.

W 2025 r. wójt gminy Michałowice wydała **298 zarządzeń**. Największa część (**33%**) odnosiła się do obszaru **finansów, budżetu i majątku gminy**. Dotyczyły one przede wszystkim wprowadzania zmian w budżecie gminy Michałowice i planie finansowym urzędu gminy.

Drugim obszarem (**27%**) były **sprawy społeczne, edukacja, kultura i sport**. W tej grupie znalazły się zarządzenia dotyczące m.in.: spraw społecznych i oświatowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi, działań kulturalnych, sportu.

Trzecim istotnym obszarem (**22%**) były **zamówienia publiczne, inwestycje i infrastruktura**. Zarządzenia te dotyczyły głównie powoływania komisji przetargowych oraz przygotowania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Pozostałe obszary (18%) dotyczyły spraw organizacyjnych urzędu, planowania przestrzennego, rozwoju, środowiska, rewitalizacji, bezpieczeństwa i transportu publicznego.

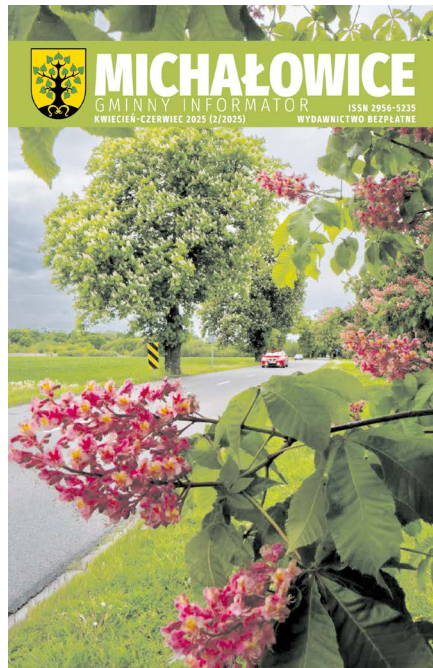
Ponadto wójt wydała **9840 decyzji administracyjnych**. Do urzędu wpłynęło **27 619 pism i dokumentów**, a zostało wysłanych **31 225 dokumentów**. Zawarto również **1770 umów**, które stanowią podstawę realizacji wielu zadań, inwestycji, usług i bieżących działań gminy.

Ważnym elementem funkcjonowania urzędu jest rozwój komunikacji elektronicznej. Do urzędu wpłynęło **10 141 dokumentów elektronicznych**, a **1215** zostało wysłanych w takiej formie. Dane te potwierdzają, że obsługa mieszkańców coraz częściej odbywa się drogą elektroniczną.

Istotną rolę w kontakcie z mieszkańcami odgrywają **kanały informacyjne gminy**. Profil gminy na Facebooku obserwuje **9497 osób**, a opublikowane **365 postów** osiągnęło łącznie **5 343 845 wyświetleń** oraz **220 767 aktywności**. Na stronie www.michalowice.pl zamieszczono prawie **1800 artykułów, komunikatów i zaproszeń**. Mieszkańcy o sprawach gminy dowiadywali się także z Informatora Gminnego „Michałowice”, którego ukazały się **4 numery**.

Ponadto przeprowadziliśmy **11 konsultacji społecznych**, dotyczących m.in.: miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programu polityki se-

nioralnej, współpracy z NGO, wspierania rodziny, opieki nad bezdomnymi zwierzętami, programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Rozmawialiśmy również o zagospodarowaniu działki przekazanej gminie w użytkowanie przez Wspólnotę Gruntową Nowej Wsi, położonej między rzeką Zimna Woda a torami WKD, na końcu ulic Spacerowej i Wypoczynkowej. Mieszkańcy brali udział m.in. w konsultacjach dotyczących Strategii Rozwoju Metropolii Warszawskiej do 2040 r. oraz Strategii Rozwoju Obszaru Otoczenia CPK do 2044 r.

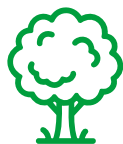
Zielona gmina

Nowe nasadzenia

W 2025 r.
posadziliśmy

248
drzew

Od 2018 r.
posadziliśmy

2531
drzew

W 2025
posadziliśmy

12014
krzewów

Od 2018 r.
posadziliśmy

77033
krzewów

W 2025 r. posadziliśmy **248 drzew** w 26 lokalizacjach i **12 014 krzewów** w 24 różnych miejscach – między innymi w: Regułach, Komorowie, Michałowicach, Granicy, Opaczy-Kolonii, Komorowie-Wsi, Michałowicach-Wsi i Opaczy Małej. Wśród drzew znalazły się: lipy, klony, wierzby, akacje, brzozy, świerki i jarząby. Wśród krzewów – ogniki, derenie, berberysy, pęcherznice, róże, tawuły, irgi, laurowiśnie i śnieguliczki.

Przez cały rok dbaliśmy też o drzewa, które już rosną. Pielęgowaliśmy korony, usuwaliśmy suche i chore konary, poprawialiśmy statykę drzew, zabezpieczaliśmy osłabione pnie i gałęzie, wymienialiśmy paliki i uzupełnialiśmy korę

przy młodych nasadzeniach. Ta praca jest często niewidoczna na co dzień, a ma wpływ na kondycję zieleni, zwłaszcza wysokiej, w tym drzew sędziwych. Bez niej zieleń szybciej niszczy, a stare drzewa mogą stanowić zagrożenie.

W Komorowie-Wsi ustanowiliśmy dwa nowe pomniki przyrody – świerki, którym nadano nazwy „Żwirtek” i „MUCHOMOREK”. W Pęcicach pomnikiem przyrody zostało skupisko cisów pod nazwą „Cisy Dworu Polskiego” – objęcie ochroną wzbogaci wartość przyrodniczą, historyczną, kulturową i edukacyjną gminy. Powołał się też **użytek ekologiczny „Mokradła Utraty” o powierzchni 15,88 ha.**

Lasy w gminie

Kadr z filmu „Leśne opowieści”

Las społeczny

Gmina Michałowice konsekwentnie zabiega o nadanie lasom Komorowskiemu i Chlebowskiemu wiodącej funkcji społecznej. To ważne miejsca codziennego wypoczynku mieszkańców, spacerów, rekreacji oraz kontaktu z naturą. Działania te prowadzone są nieprzerwanie od 2023 r.

Przedstawiciele gminy uczestniczyli w pracach zespołu ds. lasów społecznych wokół Warszawy. W jego skład weszło 89 osób, a prace obejmowały 10 spotkań, ponad 50 stron protokołów i 32 wnioski. Mimo to nie udało się osiągnąć porozumienia z Nadleśnictwem Chojnów, które zaproponowało wyłączenie z gospodarki leśnej jedynie 15% terenów oraz ograniczenie jej na kolejnych 8%, przy zapowiedzianych 20% przez ministerstwo.

Pod koniec 2024 r. wójt gminy Michałowice wraz z Radą Gminy przyjęli wspólne stanowisko w sprawie ochrony

lasów Komorowskiego i Chlebowskiego. Poparły je również sąsiednie samorządy, w tym Zarząd Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy. Ponadto do Ministerstwa Klimatu i Środowiska trafiła petycja podpisana przez 2679 mieszkańców gminy i okolic.

W 2025 r. wójt gminy Michałowice poruszała ten temat podczas spotkań, oraz w korespondencji m.in. z Ministerstwem Klimatu i Środowiska oraz Lasami Państwowymi. W celu potwierdzenia poparcia dla idei lasów społecznych, nagraliśmy film „Leśne opowieści”.

Procesy dotyczące lasów są złożone i przebiegają równolegle w wielu obszarach na poziomie państwowym. Będziemy w nich aktywnie uczestniczyć, reprezentując głos mieszkańców i zabiegając o zachowanie lokalnych lasów jako przestrzeni odpoczynku, zdrowia i wysokiej jakości życia.

Las Miyawaki

Mieszkańcy gminy Michałowice wspólnie posadzili mikrolas metodą Miyawaki przy ulicy Zachodniej w Opaczy-Kolonii, w sąsiedztwie drogi ekspresowej S2. Na powierzchni ponad **1000 m²** posadziliśmy blisko **1000 rodzimych drzew i krzewów** z niemal **40 gatunków** oraz ponad **750 roślin** runa leśnego – cebul wiosennych geofitów, ziół, leśnych kwiatów i paproci. To pierwszy taki las w gminie Michałowice.

Metoda Miyawaki, opracowana przez japońskiego botanika Akirę Miyawakiego, polega na wyborze wyłącznie lokalnych, rodzimych gatunków i sadzeniu ich wyjątkowo gęsto – około trzech roślin na metr kwadratowy, celowo mieszając gatunki tak, żeby żadne dwa jednakowe nie sąsiadowały ze sobą. Glebę starannie

wzbogaca się kompostem i grzybniami leśnymi, a potem pozwala naturze działać. Rośliny konkurują o światło, szybko tworzą mikroklimat i samoistnie budują wielowarstwową strukturę lasu.

Las rośnie nawet trzy razy szybciej niż tradycyjne nasadzenia.

W michałowickim mikrolasie rosną m.in.: dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, klon polny, jarząb, czereśnia ptasia, berberys, bez czarna i kalina koralowa. Ciekawostką jest południowa kłokoczka – gatunek bardzo rzadki i chroniony w Polsce, który znalazł tu swoje miejsce obok starych odmian dzikich róż naturalnie odnajdujących się na obrzeżach lasu. Specjalne miejsca zarezerwowano dla jeży i owadów, a najmłodszy uczestnicy akcji własnoręcznie przygotowali dla nich naturalne schronienia i domki.

Odpady komunalne

W 2025 r. wpływy z opłat za odpady komunalne nie pokryły wszystkich kosztów, jakie poniosła gmina w tym zakresie. Wydatki wyniosły ok. **8,9 mln zł** i były o 5,9% wyższe niż rok wcześniej, natomiast wpływy z opłat sięgnęły ok. **7,7 mln zł**. Różnica wyniosła ok. **1,2 mln zł**. Kwota ta została pokryta bezpośrednio z budżetu gminy.

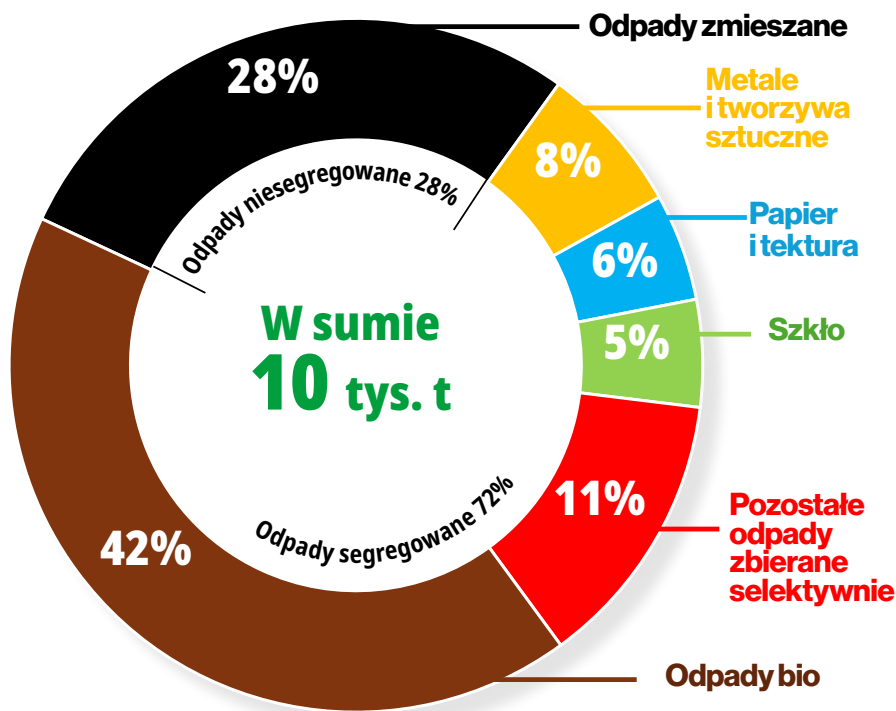
W konsekwencji, po raz pierwszy od 2020 r., zwiększono stawkę za odbiór odpadów. Opłata podstawowa za odpady zbierane selektywnie wynosi obecnie 39 zł miesięcznie od osoby, a w przypadku braku segregacji – 117 zł.

Samo podnoszenie stawek nie rozwiązuje jednak problemu deficytu. Duże znaczenie mają również działania ograniczające ilość odpadów trafiających do systemu. Jednym z takich rozwiązań jest kompostowanie bioodpadów. W 2025 r. stanowiły one aż **42,31%** wszystkich odpadów, czyli **największą ich część**. Mieszkańcy, którzy decydują się na **kompostowanie**, mogą skorzystać z ulgi w wysokości 25% od stawki podstawowej, czyli 9,75 zł miesięcznie od osoby. Po jej zastosowaniu opłata wynosi **29,25 zł**. Z tej możliwości korzystało w 2025 r. 1225 osób. Warunkiem jest kompostowanie wszystkich bioodpadów we

własnym zakresie, co oznacza, że nie są one odbierane przez gminę sprzed posesji (cały czas można oddać je do PSZOK).

W 2025 r. nadal obowiązywały także inne ulgi. Dotyczyły one mieszkańców o niskich dochodach oraz rodzin wielodzietnych.

Z pełnego zwolnienia socjalnego korzystało 45 osób, z częściowego, w wysokości 50% – 50 osób, z ulgi dla rodzin wielodzietnych w wysokości 15% – 2834 osoby. Ulgi te zmniejszają obciążenia niektórych mieszkańców, ale jednocześnie zwiększają koszty ponoszone przez gminę, czyli przez nas wszystkich. Łączne roczne dopłaty związane z ulgą kompostownikową wyniosły ok. 140 tys. zł, z pełną ulgą socjalną ok. 20 tys. zł, z ulgą socjalną 50% ok. 10 tys. zł, a z ulgą dla rodzin wielodzietnych ok. 200 tys. zł. Dane pokazują, że ograniczenie kosztów systemu nie zależy wyłącznie od wysokości opłat, ale także od zachowań mieszkańców. Zwiększenie skali kompostowania mogłoby znacząco zmniejszyć ilość odbieranych bioodpadów, które stanowią największą część strumienia odpadów, i tym samym ograniczyć wydatki gminy.

Zestawienie odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych oraz PSZOK na podstawie umowy z gminą

PSZOK

Usługi PSZOK cieszą się dużą popularnością, czego efektem jest przyjęcie w 2025 r. **877 t** odpadów od mieszkańców. Dotychczasowe miejsce jest za małe. Czas na nowe, lepsze rozwiązanie. Nowy PSZOK powstanie w Sokołowie, przy

ulicy Gromadzkiej. Gmina nabyła już działkę pod tę inwestycję i pod koniec 2025 r. podpisała umowę na opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej. Koszt prac projektowych to **139 tys. zł**, termin opracowania koncepcji – lipiec 2026 r.

Gminne programy

Program „Kompostownik”

W ramach programu mieszkańcy mogą otrzymać do 800 zł dofinansowania na zakup przydomowych kompostowników. Program jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców. W 2025 r. prowadzono jego promocję i przyznano **22 dotacje** o łącznej wartości ok. **16 tys. zł**.

42

dotacje w programie „wodołapacz”

Program „Wodołapacz”

Gmina wspiera zakup instalacji do gromadzenia wody deszczowej. Mieszkańcy mogą otrzymać do 900 zł dotacji, maksymalnie do 100% kosztów. Wsparcie obejmuje zakup do 6 elementów, takich jak zbiorniki, pompy czy zbieracze wody. W 2025 r. program był promowany w materiałach informacyjnych gminy i przyznano **42 dotacje** o łącznej wartości ok. **36 tys. zł**.

Program usuwania azbestu

Program umożliwia mieszkańcom uzyskanie dotacji na usunięcie i utylizację azbestu z budynków. W 2025 r. udzielono 4 dotacji i usunięto 655 m² płyt eternitowych. Na realizację programu przeznaczono ok. **15 tys. zł**. W latach 2019–2025 usunięto ponad **17 502,89 m²** takich płyt, a łączna kwota dofinansowania wyniosła ok. 379 tys. zł.

Program „Gmina bez Smogu”

Program osłonowy z zakresu pomocy społecznej skierowany do osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokiej emisji na jeden z systemów niskoemisyjnych. W 2025 r. przyznano **14 świadczeń** na łączną kwotę 9,7 tys. zł.

W 2025 r. wydaliśmy około **240 tys. zł** na opiekę nad zwierzętami

Opieka nad zwierzętami

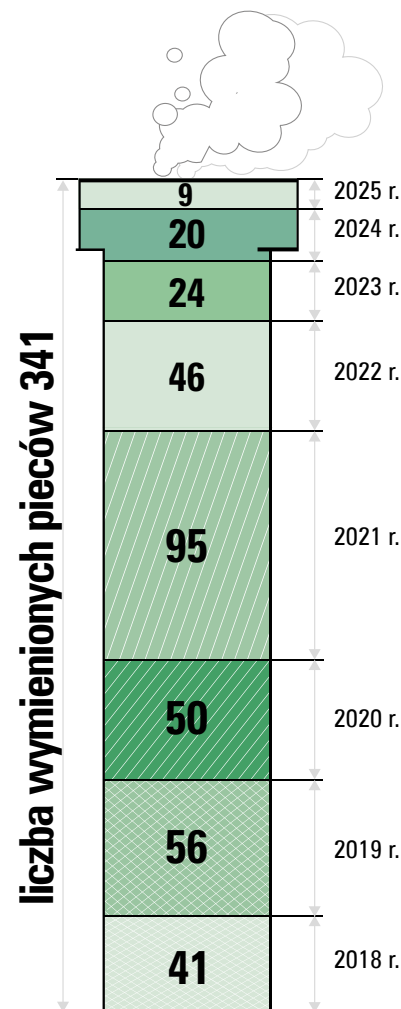
W 2025 r. gmina na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt przeznaczyła ok. 240 tys. zł. Program obejmował m.in. odławianie bezdomnych

zwierząt, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku. Ponadto gmina finansowała usługi weterynaryjne obejmujące kastrację i sterylizację zwierząt posiadających właścicieli, znakowanie zwierząt, kastrację i sterylizację oraz dokarmianie wolno żyjących kotów.

Czyste powietrze

W Urzędzie Gminy Michałowice działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze”, w którym mieszkańcy mogą uzyskać pomoc przy ubieganiu się o dofinansowanie. Dotyczy to przede wszystkim wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków, ale także udziału w innych programach, takich jak „Mój Prąd” i „Moje Ciepło”.

W 2025 r. za pośrednictwem punktu złożono 10 wniosków do programu „Czyste Powietrze” oraz 7 wniosków do programu „Moje Ciepło”. W latach 2018–2025 zawarto **327 umów**, a łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła ok. **2,9 mln zł**.

Lokalny Program Piecowy

Mieszkańcy mogą otrzymać dotację do 7 tys. zł, maksymalnie do 100% kosztów zakupu pieca gazowego lub elektrycznego. W 2025 r. wymieniono **9 kotłów** węglowych, a łączna kwota dotacji wyniosła ok. **60 tys. zł**. W latach 2018–2025 zrealizowano 341 wymian, a łączna kwota wsparcia wyniosła ok. 2,24 mln zł.

Ekodoradca, czyli „Mazowsze bez Smogu”

W 2025 r. w gminie Michałowice kontynuowano realizację projektu „Mazowsze bez Smogu”. Działania koncentrowały się na poprawie jakości powietrza, wsparciu mieszkańców w wymianie źródeł ciepła oraz edukacji i doradztwie w zakresie ochrony środowiska.

Praca miała w dużej mierze charakter terenowy i opierała się na bezpośrednim

kontakcie z mieszkańcami. Prowadzono kontrole źródeł ciepła oraz pobierano próbki popiołu do badań.

Istotnym elementem działań było doradztwo indywidualne.

Równolegle prowadzono działania edukacyjne skierowane do różnych grup mieszkańców. Obejmowały one wydarzenia plenerowe, spotkania informacyjne, warsztaty oraz kampanie edukacyjne.

Zielone inwestycje

Zagospodarowanie terenu przy zbiornikach w Michałowicach

Teren przy zbiornikach retencyjnych w Michałowicach został przekształcony w naturalną przestrzeń rekreacyjną, zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców wyrażonymi podczas konsultacji. Projekt oparto na naturalnych materiałach: drewnie, wiklinie i nawierzchniach mineralnych. Powstały drewniane ławki, stoły piknikowe, wiklinowe altany z siedziskami, niskie oświetlenie oraz

instalacje edukacyjno-sprawnościowe dla dzieci.

- Posadzono **114 drzew**, m.in. klony, brzozy, wierzby i topole, a także rodzime krzewy. Zasiano łąkę kwiatną z **40 gatunkami bylin** oraz trawniki z rodzimych traw i kwiatów wieloletnich.
- Zamontowano również budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy, a także hotele dla owadów, wzmacniając przyrodniczy charakter miejsca.
- Wartość inwestycji: **7,3 mln zł**.

Zbiorniki retencyjne w Michałowicach

Park w Regułach

Park został rozbudowany z poszanowaniem jego zabytkowego charakteru, istniejącej zieleni i spokojnego klimatu. Nowe elementy małej architektury dobrano tak, aby stylistycznie pasowały do dotychczasowego wyposażenia parku.

W ramach inwestycji powstały m.in.: scena plenerowa, hamaki, drewniane siedziska, miejsce na palenisko, luneta do obserwacji nieba oraz konstrukcje nawiązujące

do dawnych szklarni. Uzupełniono także zieleni poprzez nowe nasadzenia drzew i krzewów.

Ważnym elementem jest tężnia solankowa. Park zyskał funkcję miejsca codziennego wypoczynku, spotkań sąsiedzkich i wydarzeń kulturalnych.

- Wartość inwestycji wyniosła **4,9 mln zł**.
- Dofinansowanie: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

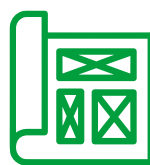
Zespół wokalny „Pozytywnie Natrojone” na scenie w parku w Regułach

Uporządkowana przestrzeń z infrastrukturą

Informacje o Planie Ogólnym

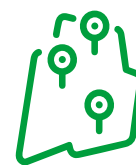

Planowanie przestrzenne

63

obowiązujące MPZP

6

plany uchwalone

około

70%

powierzchni gminy objęte MPZP

Podstawę planowania przestrzennego stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na koniec 2025 r. na terenie gminy obowiązywały 63 takie plany, obejmujące łącznie ok. 70% powierzchni gminy. To dobry wynik – oznacza, że zdecydowana większość terenu gminy ma jasno określone zasady zagospodarowania, a mieszkańcy i inwestorzy wiedzą, co i gdzie można budować. Obszary nieobjęte planami to przede wszystkim lasy, część gruntów rolnych oraz fragmenty kilku obrębów gminy.

W ubiegłym roku uchwalono plany dla terenów o łącznej powierzchni ok. **140 ha**.

Nowe plany objęły m.in. teren Zielonej Willi w Komorowie, rejon tzw. sołtysówki w Regułach, obszar stawów przy ul. Pęcickiej w Pęcicach, teren przy ul. Żwirki i Wigury w Michałowicach i Opaczy-Kolonii oraz obszar w sąsiedztwie ul. ks. Woźniaka i lasu Uroczysko Chlebów w Suchym Lesie.

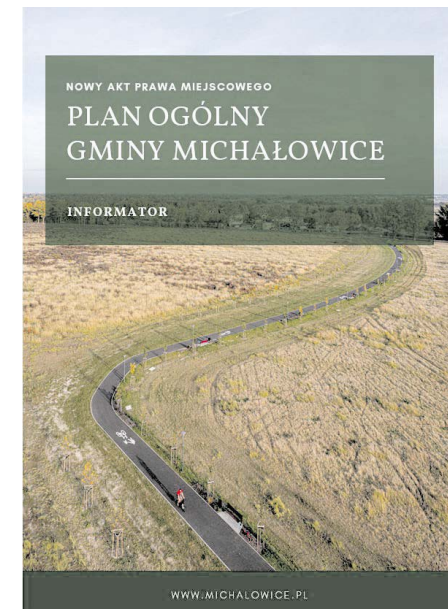
W 2025 r. prowadzono 11 procedur planistycznych. Wpłynęło też ponad 20 nowych wniosków o sporządzenie lub zmianę planów.

Skala pracy jest znaczna – w 2025 r. wydano ponad **330 wypisów i wyrysów** z planów miejscowych. Przeprowadzono ponad **130 wniosków** w zakresie decyzji o warunkach zabudowy, w tym wydania, zmian oraz przeniesień decyzji, a także ponad **10 wniosków** dotyczących decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. To praca urzędników, która bezpośrednio odpowiada na potrzeby mieszkańców i inwestorów.

Rok 2025 był też kluczowy ze względu na trwającą ogólnopolską reformę planistyczną. Obowiązujące od 2011 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostanie zastąpione nowym dokumentem – planem ogólnym gminy, który stanie się aktem prawa miejscowego. Uchwałą rady gminy przystąpiono do jego sporządzenia w lutym 2024 r. W 2025 r. przygotowywano

projekt do etapu uzgodnień i opinii oraz rejestrowano **wnioski – do końca roku wpłynęło ich łącznie ponad 530**. Termin uchwalenia planu ogólnego przewidziany jest na trzeci kwartał 2026 r.

Wszystkie nowe plany miejscowe oparte będą na **Strategii Rozwoju Gminy Michałowice na lata 2023–2040**, przyjętej w październiku 2024 r. To ważne – planowanie przestrzenne nie odbywa się w oderwaniu od innych decyzji gminy, ale jest z nimi spójne. W planach uwzględnia się ochronę przyrody, w tym Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ochronę cennych drzew i alei, zasady retencji wody deszczowej, możliwość korzystania z odnawialnych źródeł energii oraz tereny pod sport, rekreację i usługi publiczne. Wzdłuż rzek na obszarach chronionych wyznaczane są pasy ochronne o szerokości 20 m, w których obowiązują szczególne ograniczenia budowlane. Przy pracach nad planami stosuje się też rozszerzone (wykraczające poza wymogi prawne) narzędzia partycypacji społecznej: punkty konsultacyjne, spotkania otwarte i możliwość składania uwag online.

Drogi, wodociągi i kanalizacja

■ Drogi

W ubiegłym roku zbudowaliśmy i wyremontowaliśmy łącznie **2,6 km** dróg gminnych – 0,5 km nowych odcinków i 2,1 km remontów istniejących nawierzchni.

Największą inwestycją była przebudowa ul. Mikołaja Reja w Granicy – 440-metrowy odcinek zyskał nową nawierzchnię bitumiczną, odwodnienie i wymienione oświetlenie (2,5 mln zł). W Komorowie przy ul. Norwida na odcinku 370 m położono kostkę betonową, wykonano kanalizację deszczową, zamontowano oświetlenie i nowe perony przystankowe (1,7 mln zł). Trzy ulice w Michałowicach: Świerkowa, Cicha i Spacerowa – łącznie 860 m – zyskały nowe nawierzchnie i odwodnienie (2,5 mln zł). W Granicy przebudowano ul. Czeremchy (170 m, kostka betonowa, 712 tys. zł), w Opaczu-Kolonii ul. Tymiankową (185 m, kostka betonowa z kanalizacją deszczową, 525 tys. zł), a w Sokołowie ul. Rodzinną (370 m ze zjazdami, chodnikiem i umocnieniem rowu, 666 tys. zł). W Regułach przy ul. Wiejskiej wykonano chodnik i pas bezpieczeństwa na 55-metrowym odcinku (125 tys. zł). Trwa przebudowa ul. Polnej w Komorowie (395 m; 1,139 mln zł) – zakończenie planowane w 2026 r. **Łączne nakłady wyniosły ponad 10,3 mln zł.**

■ Woda i kanalizacja

Równoległe z drogami realizowaliśmy siedem zadań wodno-kanalizacyjnych w: Regułach, Granicy, Opaczu-Kolonii,

Michałowicach-Wsi, Komorowie-Wsi i Nowej Wsi – budowę i przebudowę sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej.

W Regułach, w ulicach: Jasia i Małgosi, Królowej Śniegu, Granicznej, Torfowej oraz Alei Powstańców Warszawy, wykonano sieć wodociągową o długości 765 m. Wartość inwestycji wyniosła 301 tys. zł.

W Granicy, w ul. Reja, wykonano kanalizację sanitarną o długości 178 m oraz przebudowano sieć wodociągową. Wartość zadania wyniosła 356 tys. zł.

W Opaczu-Kolonii, w drodze dojazdowej do ul. Bodycha, wykonano kanalizację sanitarną o długości 242 m. Wartość inwestycji wyniosła 847 tys. zł.

W Michałowicach-Wsi, w drodze dojazdowej do ul. Kasztanowej, wykonano sieć wodociągową o długości 223 m oraz kanalizację sanitarną o długości 150 m. Wartość zadania wyniosła 353 tys. zł.

W Opaczu-Kolonii, w ul. Czaplki, wykonano sieć wodociągową o długości 170 m. Wartość inwestycji wyniosła 160 tys. zł.

W Komorowie-Wsi, w ul. Wrzosowej, wykonano kanalizację sanitarną o długości 72 m. Wartość zadania wyniosła 140 tys. zł.

W Nowej Wsi, w drodze bocznej do ul. Głównej, wykonano sieć wodociągową o długości 353 m. Wartość inwestycji wyniosła 158 tys. zł.

Łączna wartość inwestycji wodno-kanalizacyjnych wyniosła ponad 2,3 mln zł.

2,6 km

zbudowaliśmy
i wyremontowaliśmy dróg

97,5%

budynków podłączonych
do sieci wodociągowej

95,6%

budynków podłączonych
do sieci kanalizacyjnej

Oświetlenie

■ Inwentaryzacja

Żeby dobrze planować kolejne modernizacje, opracowaliśmy inwentaryzację oświetlenia ulicznego w całej gminie. Teraz dokładnie wiemy, ile lamp mamy, jakie są ich rodzaje, gdzie się znajdują i w jakim stanie jest infrastruktura sieciowa. To solidna podstawa do dalszej wymiany starych opraw i planowania nowych instalacji tam, gdzie oświetlenia wciąż brakuje.

■ Lampy LED

W ubiegłym roku kontynuowaliśmy wymianę i rozbudowę oświetlenia ulicznego. Przy przebudowie ul. Mikołaja Reja w Granicy wymieniono oprawy na całym 440-metrowym odcinku, a przy ul. Norwida w Komorowie zamontowano nowe oświetlenie na dotychczas nieoświetlonym fragmencie drogi.

Osobnym zadaniem była wymiana **235 opraw** sodowych na nowoczesne oprawy LED wyposażone w system sterowania. Stare lampy sodowe zastąpiliśmy rozwiązaniem, które zużywa znacznie mniej energii, a jednocześnie daje więcej światła.

■ Skablowanie linii

Trwa też większa inwestycja przy ulicach Spacerowej i Nadarzyńskiej w Komorowie, realizowana we współpracy z PGE Dystrybucja. Zakres prac jest szeroki: nowa linia kablowa niskiego i średniego napięcia, nowa stacja transformatorowa i całkowita wymiana infrastruktury oświetleniowej. Powstanie nowa kablowa linia oświetlenia ulicznego o długości ok. 2,4 km z 81 słupami i oprawami wyposażonymi w system sterowania. Zadanie jest dwuletnie – zakończenie zaplanowano w 2026 r.

■ Linia Kosmopol 2

W 2025 r. kontynuowaliśmy współpracę z PGE mającą na celu modernizację sieci elektroenergetycznej przebiegającej przez Nową Wieś i Granicę. Prace nad projektem trwały wiele lat ze względu na duży zakres dokumentacji i konieczność uzyskania wielu uzgodnień, w tym również od właścicieli działek, na

których jest usytuowana infrastruktura energetyczna. Skablowanie linii Kosmopol 2 na tak długim odcinku zmniejszy awaryjność sieci energetycznej, ograniczy konieczność wycinki drzew, a także poprawi estetykę naszych ulic. Gmina Michałowice wywiązała się ze wszystkich swoich zadań w tym projekcie, teraz ruch po stronie PGE.

Bezpieczna gmina

■ Nowy sprzęt ratunkowy

W ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 zrealizowaliśmy 2 zadania. Zakupiliśmy sprzęt ratunkowy za **173 tys. zł** – w tym 13 defibrylatorów, 26 plecakowych apteczek modułowych, 15 zestawów ratownictwa medycznego i 1000 opatrunków osobistych. Kontynuujemy też rozbudowę sieci defibrylatorów AED – w ubiegłym roku kolejne urządzenie z dostępem 24/7 pojawiło się w strefie aktywności fizycznej w Pęcicach.

■ Szkolenia

Od stycznia do marca 2025 r. przeprowadziliśmy 11 spotkań szkoleniowych z mieszkańcami, w których uczestniczyło łącznie **398 osób**. Rozmawialiśmy o bezpieczeństwie domu i rodziny w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny. Pokazywaliśmy, co powinno znaleźć się w plecaku ewakuacyjnym, przekazywaliśmy materiały o punktach dystrybucji środków na wypadek zdarzenia radiacyjnego, tabele sygnałów alarmowych i karty życia. Każdy uczestnik otrzymał też opaskę odblaskową.

Ponadto przeprowadziliśmy szkolenie dla pracowników urzędu i kierowników placówek oświatowych.

■ Poradnik

BĄDŹ GOTOWY
PORADNIK NA CZAS
KRZYSU I WOJNY

Na wniosek mieszkańców, jako jedna z pierwszych gmin w Polsce, przygotowaliśmy i rozpowszechniliśmy gminny poradnik „Bądź Gotowy” – praktyczną publikację o pierwszej pomocy, zachowaniach w sytuacji klęsk żywiołowych i potencjalnych działań wojennych.

■ Działania dla dzieci

Wspólnie z placówkami oświatowymi, radami rodziców i policją zorganizowaliśmy też akcję „Odblaski w gminnych szkołach” – bo widoczność na drodze to jeden z najprostszych sposobów na uniknięcie wypadku.

We współpracy z policją i szkołami prowadziliśmy również akcję „**Jabłko czy cytryna**”, dotyczącą przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierowców i promującą bezpieczną jazdę.

W ramach budżetu obywatelskiego zrealizowano projekt warsztatów z cyberbezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży.

■ Dzień bezpieczeństwa

We wrześniu zorganizowaliśmy Gminny Dzień Bezpieczeństwa i Odporności, na którym odbyła się m.in. symulacja akcji ratunkowej po wypadku drogowym prowadzona przez strażaków OSP Nowa Wieś i ratowników Stowarzyszenia RES. Ponadto mieszkańcy mogli zapoznać się ze sprzętem policyjnym, strażackim i wojskowym, obejrzeć pokaz pierwszej pomocy i spotkać się z krótkofalowcami ze SP5YAM. Były też prelekcje o cyberzagrożeniach i dezinformacji.

■ Wsparcie służb mundurowych

- Ochotnicza straż pożarna: 465 tys. zł
 - Komenda wojewódzka policji: 430 tys. zł
 - Obrona cywilna: 196 tys. zł
 - Komenda powiatowa Państwowej Straży Pożarnej: 49,8 tys. zł
 - Pozostała działalność: 202,2 tys. zł
- RAZEM: 1,34 mln zł**

■ Agregaty i monitoring

Zadbaliśmy też o odporność infrastruktury oświatowej na sytuacje kryzysowe. W Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie trwa montaż stacjonarnego agregatu prądotwórczego z systemem automatycznego załączania. Urządzenie zapewni ciągłość pracy szkoły w przypadku awarii sieci zewnętrznej – ochroni infrastrukturę informatyczną i systemy bezpieczeństwa budynku. Wartość: **600 tys. zł.**

W tym samym budynku rozbudowano system monitoringu wizyjnego CCTV IP.

Gmina obywatelska

Budżet obywatelski

W 2025 r. zrealizowaliśmy już 5. edycję Budżetu Obywatelskiego Gminy Michałowice, w ramach którego mieszkańcy sami zgłaszają pomysły i decydują, które z nich zostaną zrealizowane. Ubiegłoroczna edycja cieszyła się rekordowym zainteresowaniem. Zgłoszono aż 65 projektów (49 w 2024 r.), z czego po weryfikacji 44 trafiły pod głosowanie (w 2024 r. – 37). W głosowaniu udział wzięło 1855 mieszkańców (1700 w 2024 r.). Do realizacji w 2026 r. wybrano 15 projektów o łącznej wartości 499 tys. zł.

Wśród zwycięskich inicjatyw znalazły się m.in.: wykonanie rzeźby Majki Krassowskiej, kursy języka włoskiego i kurs tańca,

badania „Zrozumieć chaos w głowie” (badania słuchu i ADHD), warsztaty fotograficzne czy kurs samoobrony dla kobiet.

Równolegle w 2025 r. realizowaliśmy projekty wybrane przez mieszkańców w poprzedniej edycji budżetu obywatelskiego. Łącznie były to 23 zadania o wartości ponad 495 tys. zł. Wśród nich znalazły się m.in.: „Aktywne podwórko” przy szkole w Nowej Wsi, oświetlenie sceniczne w świetlicy w Pęcicach oraz pojemnik na elektrośmieci w Nowej Wsi. Zrealizowano także liczne działania społeczne, edukacyjne i prozdrowotne, w tym konsultacje i badania urologiczne dla kobiet, a także warsztaty artystyczne i szkolenia.

65

złożonych projektów

44

projekty poddane pod głosowanie

15

wybranych projektów

1855

głosujących mieszkańców

Fundusz sołecki i osiedlowy

Piknik rodzinny w Nowej Wsi

Fundusze sołeckie i osiedlowe to narzędzie, które pozwala mieszkańcom decydować o tym, co dzieje się blisko ich domu. W ubiegłym roku łączna pula tych środków wyniosła **1 016 000 zł**, a wykonanie sięgnęło 1 003 000 zł, czyli 98% planu. To niemal pełne wykorzystanie dostępnych środków – dowód na to, że lokalne społeczności wiedzą, czego potrzebują i potrafią to zorganizować.

W ramach funduszy realizowano przede wszystkim zajęcia i warsztaty dla różnych grup wiekowych. Mieszkańcy uczestniczyli m.in. w warsztatach kulinarnych, plastycznych i rękodzielniczych, w zajęciach tanecz-

nych i muzycznych oraz w spotkaniach rozwijających zainteresowania. Aktywność fizyczna była równie ważna – organizowane były m.in. zajęcia zumbi, pilatesu i jogi oraz treningi dla seniorów, którzy chętnie korzystali z oferty blisko domu.

Ważną część działań stanowiła kultura. Z funduszy sołeckich i osiedlowych współorganizowano spektakle teatralne dla dzieci i dorosłych, koncerty oraz wyjścia do teatru. Najmłodszy mogli uczestniczyć w przedstawieniach organizowanych bezpośrednio w swoich sołectwach i osiedlach, a dorośli – w wydarzeniach kulturalnych.

Najwyższa frekwencja na Mazowszu

W 2025 r. podczas wyborów prezydenckich gmina Michałowice wypadła pod tym względem wyjątkowo – w I turze zagłosowało **83,15%** uprawnionych mieszkańców, a w II turze frekwencja

wzrosła jeszcze bardziej, osiągając **86,56%**. To najwyższy wynik na Mazowszu. W żadnej z komisji wyborczych na terenie gminy frekwencja nie spadła poniżej 80%.

Młodzieżowa Rada Gminy Michałowice

Młodzieżowa Rada Gminy Michałowice działa od 2019 r. jako organ konsultacyjny reprezentujący młodych mieszkańców gminy. W jej skład wchodzi do **25 radnych** w wieku od 12 do 18 lat. Kadencja rady trwa rok. Rada VI kadencji, która liczyła 21 radnych, koncentrowała się na: edukacji obywatelskiej, promocji zdrowia, integracji młodzieży, rozwoju aktywności społecznej oraz wzmacnianiu udziału młodych mieszkańców w życiu lokalnej wspólnoty. Do najważniejszych działań należały:

- organizacja pierwszych Targów Szkół Ponadpodstawowych w Gminie Michałowice dla uczniów klas ósmych;
- udział w wydarzeniu „Młodzieżowy Kompas 2030”, poświęconym Celom Zrównoważonego Rozwoju ONZ;
- organizacja spotkania edukacyjnego

z prof. Dariuszem Włodarkiem, dotyczącego zdrowego odżywiania;

- udział w panelu dyskusyjnym z Rzeczniczką Praw Dziecka Moniką Horną-Cieślak oraz z wójt Małgorzatą Pachecką;
 - reprezentowanie gminy podczas Europejskiego Kongresu Młodzieżowych Rad w Chęcinach;
 - współpraca i wymiana doświadczeń z przedstawicielami Młodzieżowej Rady Gminy Gostynin;
 - udział w ogólnopolskiej akcji Szlachetna Paczka;
 - uczestnictwo w Kongresie Dzieci i Młodzieży organizowanym przez Rzecznika Praw Dziecka.
- Jesienią 2025 r. wybrano Młodzieżową Radę Gminy VII kadencji.

Współpraca z NGO

126

zadań publicznych zrealizowanych z NGO

1,55 mln zł

przeznaczone na współpracę z NGO

46

organizacji, z którymi współpracowaliśmy

Zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2025 r. był bardzo szeroki. Największa liczba realizowanych projektów to **działania sportowe i rekreacyjne** – ponad **56** inicjatyw o łącznej wartości **677 tys. zł**. Obejmowały one: lekkoatletykę, kajakarstwo, szermierkę, łucznictwo, karate, gimnastykę, badminton, nordic walking, jogę, taniec i samoobronę dla kobiet, a także treningi klubów koszykówki, piłki nożnej i tenisa stołowego. Z zakresu **kultury** zrealizowano **41** projektów w kwocie **692 tys. zł**. Wśród nich były spotkania w salonie poezji oraz wydarzenia nawiązujące do lokalnej historii, w tym dotyczące Zielonej Willi, a także warsztaty artystyczne, koncerty, zajęcia rękodzielnicze, taneczne, fotograficzne i kulinarne oraz spotkania międzypokoleniowe. Odbyły się także wydarzenia dla rodzin i dzieci, takie jak Klub Rodzica oraz spektakle familijne. Dofinansowano również inicjatywy integrujące młodzież oraz seniorów, projekty biblioterapii dla dzieci i młodzieży z autyzmem oraz seniorów, w tym występy kabaretowe. Wsparcie otrzymały także lokalne chóry i zespoły wokalne.

W obszarze **edukacji** zrealizowano **11** projektów o wartości **41 tys. zł**, które obejmowały m.in.: warsztaty finansowe, rozwój kompetencji cyfrowych, naukę

języków, zajęcia artystyczne oraz obsługę komputera dla seniorów.

Jednocześnie mieszkańcom zaproponowano udział w **9** projektach z zakresu **zdrowia**, o wartości **37 tys. zł**. Wśród nich były m.in.: warsztaty dla rodziców i badania rozwoju sensorycznego dzieci, zajęcia dla seniorów dotyczące zdrowia psychicznego, samotności i bezsenności oraz profilaktyki cyfrowej. Wsparcie otrzymało także wydarzenie promujące profilaktykę raka piersi.

W obszarze **ekologii** zrealizowano **7** projektów w kwocie **56 tys. zł**. Obejmowały one działania w dolinie Utraty, w tym wytyczenie szlaku i punktów widokowych, oraz warsztaty i spotkania dotyczące ekologii, a także obserwację życia zwierząt z wykorzystaniem fotopułapek. **Bezpieczeństwo** to **4** projekty o wartości **47 tys. zł** – w tym wspólny Dzień Bezpieczeństwa, warsztaty z pierwszej pomocy i nauka zasad bezpieczeństwa na wodzie.

Sprawozdanie ze współpracy z NGO

Oświata

Wydatki na edukację

Edukacja jest jednym z kluczowych zadań gminy Michałowice. Obejmuje prowadzenie publicznych szkół i przedszkoli, wspieranie placówek niepublicznych, finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 oraz zapewnianie odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki.

Na terenie gminy funkcjonuje **5 publicznych placówek oświatowych**.

- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie obejmuje szkołę podstawową i liceum.
- Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi łączy szkołę podstawową z przedszkolem. Odrębnie działają
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Michałowicach,
- Gminne Przedszkole w Michałowicach oraz
- Gminne Przedszkole w Regułach, otwarte we wrześniu 2025 r. Na terenie gminy działa też **15 przedszkoli niepublicznych** i **7 żłobków**.

W roku 2025 do szkół podstawowych uczęszczało **2 152 uczniów** w 99 oddziałach, do liceum – **274 uczniów** w 10 oddziałach. Publiczne przedszkola objęły opieką **386 dzieci**, niepubliczne – **385**, a żłobki – **74 dzieci**.

Utrzymanie szkół i przedszkoli to poważny wydatek. Żeby pokazać jego skalę, warto spojrzeć na koszty w przeliczeniu na jednego ucznia. **W szkołach podstawowych wydatki bieżące na ucznia wyniosły 24 tys. zł**, przy subwencji oświatowej na poziomie 16 tys. zł i dopłacie gminy w wysokości 8 tys. zł. **W liceum wydatki te stanowiły 19 tys. zł**, subwencja – 13 tys. zł, a dopłata 6 tys. zł. **W przedszkolach publicznych koszty sięgnęły 25 tys. zł** na dziecko, subwencja pokryła 15 tys. zł, a gmina dołożyła ponad 10 tys. zł.

Budżety placówek oświatowych rosną z roku na rok. Wpływa na to przede wszystkim wzrost kosztów wynagrodzeń i utrzymania budynków, ale też coraz szerszy zakres wsparcia udzielanego dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Skuteczna pomoc wymaga zatrudniania dodatkowych specjalistów: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów i nauczycieli wspomagających. Budżety poszczególnych szkół wzrosły w 2025 roku w stosunku do roku poprzedniego w następujący sposób: ZSO w Komorowie o 230 tys. zł, SP w Michałowicach o ponad 2 mln zł, ZSP w Nowej

Wsi o ponad 1 mln zł, Gminne Przedszkole w Michałowicach o 487 tys. zł. Gminne Przedszkole w Regułach uruchomiono w 2025 r. z budżetem prawie 2,4 mln zł.

Rosnące budżety placówek to nie tylko wyższe koszty bieżące – to przede wszystkim odpowiedź na zmieniające się potrzeby dzieci i młodzieży.

Największą część wydatków oświatowych stanowią wynagrodzenia. W roku 2025 na pensje nauczycieli przeznaczono 35,5 mln zł. Wynagrodzenia nauczycieli są regulowane przepisami Karty Nauczyciela i obejmują część zasadniczą, dodatki oraz wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe i zastępstwa. Przepisy wymagają osiągnięcia określonego poziomu wynagrodzeń. W innym wypadku gmina jest zobowiązana do wypłacenia specjalnego dodatku uzupełniającego. W 2025 r. gmina Michałowice nie musiała tego robić, bo wynagrodzenia nauczycieli na wszystkich stopniach awansu zawodowego znacznie przekraczały ustawowe minima.

84 mln zł

wydatki na oświatę poniesione w 2025 r.

14,5 mln zł

dotacji do przedszkoli i punktów przedszkolnych niepublicznych

372 tys. zł

dotacji do żłobków niepublicznych

74

dzieci w żłobkach niepublicznych

386

dzieci w publicznych przedszkolach

2 152

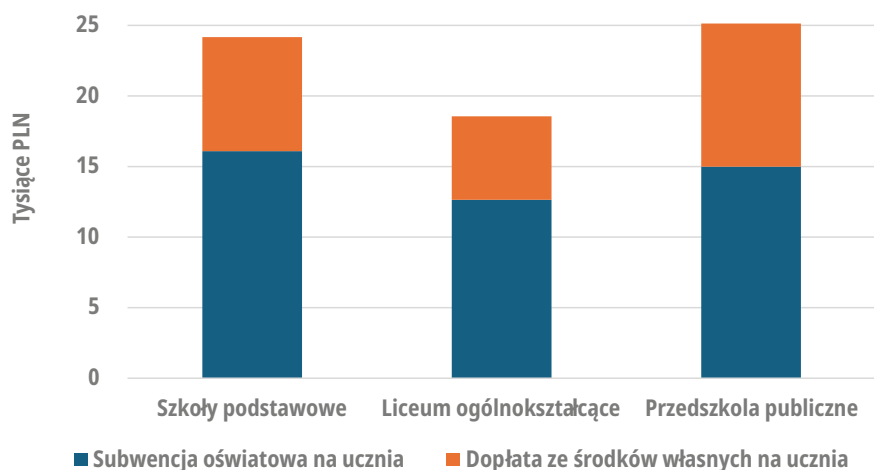
uczniów szkół podstawowych (w 99 klasach)

274

uczniów liceum (w 10 klasach)

Sprawozdanie z działalności placówek oświatowych

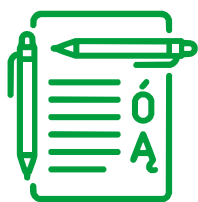
Wyniki egzaminów

Jednym z ważnych mierników jakości pracy szkół są wyniki egzaminów zewnętrznych. W 2025 r. uczniowie gminnych szkół podstawowych osiągnęli bardzo dobre wyniki egzaminu ósmoklasisty. Średnia dla uczniów gminy to 75% z języka polskiego, 75% z matematyki i 86% z języka angielskiego – powyżej średnich krajowych, wojewódzkich i powiatowych we wszystkich trzech przedmiotach. Szczególnie widoczna jest różnica w matematyce: średnia gminy to 75% przy krajowej wynoszącej 50%, wojewódzkiej 55% i powiatowej 63%. Cieszy wyrównany poziom wszystkich michałowickich szkół. SP w Michałowicach uzyskała

75, 78 i 87%, SP w Komorowie – 75, 75 i 88%, a SP w Nowej Wsi 75, 69 i 83% odpowiednio z języka polskiego, z matematyki i z języka angielskiego.

W liceum jakość pracy szkoły widać w wynikach matur. W 2025 r. średnie wyniki na poziomie podstawowym wyniosły 74% z języka polskiego, 72% z matematyki i 86% z języka angielskiego. Na poziomie rozszerzonym najczęściej wybieranymi przedmiotami były: język angielski, matematyka, geografia, fizyka, język polski, biologia i historia. A osiągnięte na tym poziomie wyniki są sygnałem, że działania gminy jako organu prowadzącego przynoszą zamierzone efekty.

Egzamin ósmoklasisty 2025

75%

język polski

75%

matematyka

86%

angielski

Sukcesy sportowe uczniów

Reprezentacja uczniów gminy Michałowice na Turnieju Mazovia Cup

■ **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Michałowicach**
Uczniowie SP Michałowice rywalizowali w: pływaniu, piłce ręcznej, koszykówce, unihokeju i tenisie ziemnym. Na poziomie powiatowym i międzypowiatowym zdobyli kilkanaście czołowych miejsc, w tym I miejsca w sztafetach pływackich i w klasyfikacji drużynowej Dnia Mazovii, a także I miejsce chłopców w turnieju piłki ręcznej.

Szczególnie wyróżniają się wyniki w tenisie ziemnym. Uczniowie sięgnęli po **wicemistrzostwo ogólnopolskie** w grze pojedynczej do lat 12, a w Dru-

żynowych Mistrzostwach Europy do lat 12 wywalczyli **wicemistrzostwo kontynentu**. To osiągnięcie, które wykracza daleko poza skalę gminy czy powiatu.

■ **Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie**
Uczniowie ZSO startowali w: koszykówce, piłce nożnej, piłce ręcznej, tenisie stołowym, biegach przełajowych i pływaniu. Łącznie zgromadzili ponad 20 czołowych miejsc na poziomie od powiatowego po międzynarodowy.

Koszykówka to sport, który w ZSO Komorów w ubiegłym roku grał pierw-

sze skrzypce. Chłopcy zdobyli I miejsce w ćwierćfinałach i III w półfinałach Mistrzostw Polski do lat 13, docierając ostatecznie do finału ogólnopolskiego, gdzie zajęli VIII miejsce w kraju. W tym samym sezonie zdobyli III miejsce w prestiżowym turnieju międzynarodowym w Rydze. Dziewczęta z sekcji piłki nożnej natomiast wygrały finał wojewódzki Igrzysk Młodzieży Szkolnej i awansowały do finału ogólnopolskiego, gdzie zajęły VII miejsce w kraju. W tenisie stołowym chłopcy zdobyli I miejsce w powiecie i w zawodach międzypowiatowych, a w biegach przełajowych dziewczęta były najlepsze w powiecie. Na szczeblu licealnym uczniowie ZSO zajmowali I miejsca w koszykówce i w piłce ręcznej chłopców oraz II w tenisie stołowym

i w koszykówce na poziomie międzypowiatowym.

■ **Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi**
Uczniowie ZSP rywalizowali przede wszystkim w piłce nożnej, w siatkówce, w koszykówce i w biegach przełajowych. Na poziomie powiatowym zdobyli I miejsca w piłce nożnej chłopców, w siatkówce dziewcząt oraz dwukrotnie w Turnieju z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku. W zawodach Mazovia Cup na poziomie powiatowym zajęli II miejsce w koszykówce, a w olimpiadzie sportowej Mazovia Cup – II miejsce na poziomie międzypowiatowym. W biegach przełajowych startowali na poziomie wojewódzkim.

Infrastruktura edukacyjna

Przedszkole w Michałowicach

■ **Przedszkole w Michałowicach**
Oddano do użytku Gminne Przedszkole w Michałowicach (175 dzieci, 7 oddziałów, całkowity koszt budowy wyniósł 23 mln zł). To nowoczesny, energooszczędny budynek z salą sensoryczną, gabinetami logopedy, psychologa i pielęgniarki oraz z pokojem doświadczania świata.

Placówka posiada m.in. panele fotowoltaiczne, zielony dach, system retencji i wykorzystania wody deszczowej, pompę ciepła z gruntowym wymiennikiem, ogrzewanie podłogowe, chłodzenie sufitowe oraz wentylację z rekuperacją. Wokół przedszkola powstały: plac zabaw, altany oraz ogródki warzywne. Zastosowane rozwiązania sprzyjają edukacji, integracji i aktywności dzieci.

■ Żłobek w Granicy

Przy ul. Szczęśliwej w Granicy rozpoczęliśmy budowę nowego gminnego żłobka, który zapewni opiekę dla 50 dzieci. Inwestycja realizowana jest na działce o powierzchni 1 ha, przekazanej nieodpłatnie przez Wspólnotę Gruntową Wsi Granica z przeznaczeniem na ten cel.

Projekt zakłada budowę parterowego, murowanego budynku bez podpiwniczenia, o powierzchni użytkowej blisko 730 m². W żłobku powstaną 2 sale pobytu dziennego, każda o powierzchni ponad 60 m² i przeznaczona dla 25 dzieci.

W ramach inwestycji wokół budynku powstaną: plac zabaw, parking oraz nasadzenia zieleni.

Całkowity koszt budowy wynosi 9,5 mln zł. Gmina pozyskała na realizację zadania środki zewnętrzne, w tym 3,5 mln zł z programu „Aktywny Maluch”.

■ ZSO Komorów

W ZSO w Komorowie przeprowadzono adaptację akustyczną stołówki, świetlicy i sali gimnastycznej. Rozbudowaliśmy monitoring i wyremontowaliśmy pomieszczenia harcówki. Całkowity koszt powyższej inwestycji wyniósł 1 mln zł. Realizowany jest montaż agregatu prądotwórczego za 600 tys. zł.

W 2025 r. na inwestycje oświatowe przeznaczono łącznie 6 mln zł.

Gmina dla mieszkańców

Spotkanie w Dworze Polskim w Pęcicach

Aktywny senior

Wiele działań aktywizujących seniorów w naszej gminie odbywa się w oparciu o Program Polityki Senioralnej Gminy Michałowice na lata 2025–2030. W ofercie regularnych zajęć znalazły się warsztaty wpływające na poprawę kondycji i zdrowia: „**Trening pamięci**”, który cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, nordic walking, body art, „**Zdrowy kręgosłup**” oraz aqua aerobik.

Ważnym obszarem działalności był również **Michałowicki Uniwersytet Otwarty Wszelkiego Wieku**, w ramach którego odbywały się spotkania edukacyjne i kulturalne. Poruszano tematy związane m.in. z: rentą wdowią, zdrowiem, modą i sztuką („Wielka sztuka na wybiegu”, „Kolory, które odmładzają”), kulturą Indii i zwyczajami weselnymi, a także historią sztuki (od wedyty w malarstwie polskim po surrealizm i postać Elsy Schiaparelli). Szczególnym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie „Historia przy herbacie” w Dworze Polskim w Pęcicach, które łączyło warsztaty parzenia herbaty z opowieścią o historii miejsca związanego z wydarzeniami II wojny światowej.

Rok 2025 obfitował w jubileusze środowisk senioralnych. **Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów i Rencistów**

w Michałowicach świętował 10-lecie działalności. Koło Seniorów nr 5 w Opaczy-Kolonii oraz Chór „Czerwone Korale” obchodziły 15-lecie, a Zespół Śpiewaczy „Kumy” – 20-lecie działalności. Jesienią jubileusz 50-lecia obchodziło Koło nr 2 Związku Emerytów i Rencistów w Michałowicach oraz 10-lecie Koło w Komorowie-Wsi. Ponadto wójt gminy Michałowice Małgorzata Pachecka, w imieniu Prezydenta RP, wręczyła medale za długoletnie pożyte małżeńskie 12 parom.

Z okazji Dnia Seniora zaprosiliśmy mieszkańców na koncert pt. „Damy Polskiej Muzyki”. Zorganizowaliśmy także uroczystość, podczas której szczególne podziękowania i wyrazy uznania za zaangażowanie w działalność na rzecz społeczności senioralnej otrzymali przewodniczący zarządów oraz kół emerytów i rencistów w naszej gminie. Był to czas wspólnych rozmów i integracji.

Seniorzy mogli też uczestniczyć w wykładzie „**Dyskretny wróg – wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie**” w ramach projektu „Mazowsze bez Smogu”, w konkursie fotograficznym „Odetchnij pięknem” i w prezentacji instalacji „Mobilne Płuca” Polskiego Alarmu Smogowego.

Stypendia i nagrody sportowe

Gmina Michałowice wspiera mieszkańców, którzy dzięki zaangażowaniu, codziennej pracy i wytrwałości osiągają wysokie wyniki sportowe. Zawodnicy z naszej gminy mogą ubiegać się o stypendia i nagrody, które są

pomocne w dalszym rozwoju i osiągnięciu kolejnych sukcesów. W ubiegłym roku przyznaliśmy **18 stypendiów** i **7 nagród sportowych**, a łącznie wsparcie wyniosło **79 tys. zł.**

Karta Mieszkańca Gminy Michałowice

w 2025 r. wydaliśmy

562

nowych kart mieszkańca gminy Michałowice

7 643

osób ma już tę kartę

Więcej informacji na temat karty

Na liście korzyści wynikających z posiadania karty są aktualnie:

■ **Transport – tańsze przejazdy kolejką WKD.** Bilet normalny jednorazowy na odcinku Nowa Wieś Warszawska – Warszawa Salomea kosztuje 2,5 zł (12 min.) lub 3 zł (19 min.). Uczniowie i studenci oraz seniorzy mogą kupić bilety odpowiednio za 1,5 zł i 2 zł. Natomiast bilety miesięczne w dowolnej relacji są tańsze o 40 zł, a kwartalne o 110 zł w stosunku do taryfy normalnej.

■ **Baseny – 5 zł mniej za każdy bilet** wstępu na 2 pływalnie w Pruszkowie: KAPRY przy ul. Andrzeja i Szkoły Mistrzostwa Sportowego przy ul. Gomulińskiego.

■ **Dzieci i rodziny – dopłata 500 zł miesięcznie do pobytu każdego dziecka w żłobku niepublicznym.** Ponadto rodziny z Kartą Dużej Rodziny z identyfikatorem gminy Michałowice mogą ubiegać się o **dopłaty do dojazdów dziecka uczącego się w szkole ponadpodstawowej lub wyższej** – od 30 do 70 zł miesięcznie w zależności od kosztów biletu.

■ **Zwierzęta** – dofinansowanie w wysokości 50% do sterylizacji lub kastracji psa bądź kota w przychodni weterynaryjnej Cztery Łapy w Piastowie.

■ **Wydarzenia – pierwszeństwo** w rezerwowaniu i w odbiorze wejściówek na wydarzenia organizowane przez gminę.

Łączna wartość dopłat realizowanych w ramach programu wyniosła 679 tys. zł.

Codziennie wsparcie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w ubiegłym roku szeroki zakres działań: świadczenia pieniężne, wsparcie dla rodzin z dziećmi, pomoc specjalistyczną i pracę z osobami doświadczającymi przemocy.

■ **Wsparcie finansowe w ramach programów osłonowych**

● Lokalny Program Osłonowy „**Gmina bez Smogu**” wspierał mieszkańców po wymianie starych źródeł ciepła na ekologiczne systemy ogrzewania. Z uwagi na wyższe koszty ogrzewania w nowym systemie, mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej przyznawano świadczenia finansowe rekompensujące część wydatków. W 2025 r. wydano 14 decyzji dotyczących tego rodzaju wsparcia, a ich łączna wartość wyniosła blisko **10 tys. zł.** Równolegle realizowano programy wsparcia w kosztach mieszkaniowych, które miały na celu odciążenie domowych budżetów mieszkańców. Skierowane były one głównie do seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Wpłynęło łącznie 140 wniosków o pomoc, a wartość udzielonego wsparcia wyniosła **56 tys. zł.**

● „**Posiłek w szkole i domu**”

Wsparcie obejmowało m.in.: posiłki, zasiłki celowe na zakup żywności oraz pomoc rzeczową w postaci pro-

duktów spożywczych. Dzięki programowi mieszkańcy w trudnej sytuacji życiowej mogli liczyć na realną pomoc w codziennym funkcjonowaniu i na poprawę warunków życia. Na realizację działań w 2025 r. przeznaczono łącznie **294 tys. zł.**

● „**Rodzina 3+**” Pomoc obejmowała 2 główne świadczenia: jednorazowe wsparcie z tytułu urodzenia 3. i kolejnego dziecka oraz dofinansowanie dojazdów dla uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów. Z „**gminnego becikowego**” skorzystały rodziny w ramach 11 świadczeń, natomiast wsparcie na dojazdy objęło 36 rodzin i łącznie 432 wypłaty.

Na realizację programu przeznaczono łącznie **32 tys. zł**, co wsparło codzienne potrzeby rodzin wielodzietnych i ułatwiło dzieciom oraz młodzieży dostęp do edukacji.

■ **Przeciwdziałanie przemocy domowej**

W ramach działań prowadzono procedury „Niebieskie Karty” – kontynuowano 21 spraw z lat poprzednich, wszczęto 44 nowe i zamknięto 27. Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 6 razy, a grupy diagnostyczno-pomocowe odbyły 172 spotkania, co zapewniało stałe i wielowymiarowe wsparcie osobom potrzebującym.

Podejmowano również działania edu-

kacyjne i profilaktyczne, w tym udział w kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” oraz organizację konferencji „Powiedz o tym komuś. Bezpieczeństwo ponad procedury – działamy tu i teraz”. Równolegle podnoszono kompetencje specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

■ Gmina Przyjazna Seniorom

W 2025 r. został uchwalony Program Polityki Senioralnej Gminy Michałowice na lata 2025–2030. Gmina na działania adresowane do seniorów przeznaczyła w 2025 r. kwotę **1,8 mln zł**.

W ramach Programu seniorzy mogli korzystać m.in. z: **Dziennego Domu Senior+**, mieszkań wspomaganych, **wypożyczalni sprzętu** pielęgnacyjno-wspomagającego, **usług opiekuńczych** oraz specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania, a także transportu do placówek opieki zdrowotnej, **dopłat do biletów WKD i porad prawnych**. Ważnym wsparciem jest **teleopieka**, która zwiększa bezpieczeństwo i pozwala osobom starszym samodzielnie funkcjonować. Z kolei projekt **„Złota Rączka”** umożliwia bezpłatne wsparcie w drobnych naprawach i w pracach domowych.

Z pomocy w formie usług opiekuńczych w domu skorzystały 53 osoby, a dodatkowo 8 osób objęto programem „Opieka 75+”. Z rehabilitacji domowej skorzystało 7 osób, a opieka wytchnieniowa objęła 11 opiekunów i stanowiła 1448 godzin wsparcia. Z usług sąsiedz-

kich skorzystało 8 osób, które łącznie otrzymały 1855 godzin pomocy. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością wspierał 13 osób przez 3256 godzin. W mieszkaniach wspomaganych przebywały 2 osoby, a do Domów Pomocy Społecznej skierowano 2 osoby, przy czym łącznie 15 mieszkańców gminy przebywało w DPS. Z wypożyczalni sprzętu skorzystały 53 osoby, które otrzymały łącznie 109 sztuk sprzętu, natomiast pracą socjalną objęto 67 rodzin, czyli 134 osoby.

W 2025 r. gmina Michałowice kontynuowała program „Gmina Przyjazna Seniorom i Ogólnopolska Karta Seniora”. W ramach programu wydano 30 nowych kart seniora (łącznie już 492), które umożliwiają korzystanie ze zniżek w punktach usługowych, w instytucjach i w ośrodkach zdrowia. Dodatkowo seniorzy otrzymywali magazyn „Głos Seniora”.

Poza pomocą i wsparciem gmina Michałowice realizuje działania aktywizujące seniorów.

■ Pomoc obywatelom Ukrainy

W 2025 r. kontynuowano wsparcie dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie gminy Michałowice w związku z wojną w Ukrainie. Udzielano pomocy społecznej m.in. w formie: zasiłków stałych i celowych na leczenie oraz zakup leków, świadczeń rodzinnych, zapomóg, zasiłków pielęgnacyjnych. W sumie **udzieliłiśmy 126 świadczeń w kwocie 110,8 tys. zł**.

no 31 marca 2025 r., a wartość robót wyniesie **4,6 mln zł**, termin zakończenia to 1 grudnia 2026 r. Projekt przewiduje dwukondygnacyjny budynek z zielenią ekstensywną na dachach, z przeszklonym przedsionkiem i z tarasem widokowym. Elewacja zostanie wykończona drewnem modyfikowanym termicznie.

■ Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne

Placówka w Regułach prowadzona jest z myślą o dorosłych mieszkańcach gminy z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Powstała w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne” i jest jedną z nielicznych tego typu placówek w okolicy.

COM Reguły dysponuje 14 miejscami pobytu dziennego i 6 miejscami pobytu całodobowego.

Zdrowa gmina

Profilaktyka zdrowotna mieszkańców

W 2025 r. gmina realizowała działania profilaktyczne skierowane do: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Ich celem było zwiększanie świadomości zdrowotnej mieszkańców i zachęcanie do regularnych badań.

Dla dzieci przeprowadzono bezpłatne badania USG we współpracy z Fundacją Ronalda McDonalda. Skorzystało z nich **63 dzieci** w wieku od 9 miesięcy do 6 lat. Mieszkańcy mogli również korzystać z 16 edycji **bezpłatnych badań wad postawy** i wzorców ruchowych dzieci i młodzieży oraz z **przesiewowych badań rozwojowych niemowląt** w ramach kampanii „Etap czy problem”.

Dla kobiet przygotowano **konsultacje uroginekologiczne** i działania profilaktyczne pod hasłem „Czy kropla to już problem?”. Skorzystało z nich **80 mieszkank** gminy. Działania uzupełnił wykład dla lekarzy dotyczący wpływu jakości powietrza na zdrowie mieszkańców, a także wykłady dla mieszkańców o wpływie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie – działania w ramach projektu „Mazowsze bez Smogu”, konkursy edukacyjne oraz zajęcia aqua aerobiku dla seniorów.

Ponadto w ramach gminnej dotacji zorganizowano m.in. akcję profilaktyki raka piersi „Różowa Wstążka – Dotykam, Wygrywam”.

Wsparcie zdrowia psychicznego dzieci

We wszystkich gminnych szkołach kontynuowano program **„Kameleon – dopasuj emocje”**, wspierający zdrowie psychiczne dzieci z klas 0–1. Program pomaga najmłodszym lepiej rozumieć emocje, budować relacje z rówieśnikami oraz odnajdywać się w sytuacjach społecznych.

Zajęcia prowadzone przez szkolnych specjalistów i wychowawców odbywały się regularnie w ramach planu lekcji. Poprzez gry, zabawy i ćwiczenia dzieci rozwijały kompetencje emocjonalne i społeczne, co wpływa na ich samopoczucie, poczucie własnej wartości oraz funkcjonowanie w szkole i grupie rówieśniczej.

Profilaktyka uzależnień

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii realizowano w sposób kompleksowy, zapewniając mieszkańcom wsparcie terapeutyczne i psychologiczne, zarówno osobom zmagającym się z uzależnieniami, jak i ich rodzinom. Szczególną uwagę poświęcono dzieciom i młodzieży, oferując im dodatkowe wsparcie w okresie wakacyjnym oraz całoroczną opiekę i pomoc w **Placówce Wsparcia Dzie-**

nego „Świetliki”, gdzie dostępne było poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.

Prowadzono także działania edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i specjalistów oraz profilaktykę w szkołach, a Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. monitorowała przestrzeganie przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu.

Łączny koszt realizacji programu w 2025 r. wyniósł **890 tys. zł**.

Infrastruktura społeczna

| *Otwarcie świetlicy w Michałowicach, 21 września 2025 r.*

■ Świetlica w Michałowicach

W ubiegłym roku zyskaliśmy w Michałowicach nową świetlicę, powstałą z przebudowanego budynku dawnego modułowego przedszkola. Ma ona 373 m² powierzchni użytkowej, 2 sale rekreacyjne oraz strefę socjalną i biurową. Elewację dostosowano stylistycznie do sąsiedniego

nowego przedszkola, tworząc spójną wizualnie przestrzeń osiedlową. Uroczyste otwarcie odbyło się we wrześniu 2025 r. Koszt przebudowy: **2,6 mln zł**.

■ Świetlica w Komorowie-Wsi

Rozpoczęto budowę nowej świetlicy w Komorowie-Wsi, w miejscu zwanym Kaliszowym Gaikiem. Umowę podpisa-

Inwestycje

Wizualizacja projektu przychodni w Regułach

■ Nowa przychodnia

Mieszkańcy od lat sygnalizowali potrzebę lepszego dostępu do lekarza blisko domu. Dlatego przy stacji WKD Michałowice powstanie przychodnia. Projekt przewiduje 3 niezależne budynki o łącznej powierzchni użytkowej **3500m²**. Pierwszy etap – **Budynek A – to właściwa przychodnia: gabinety lekarskie, administracja, nocna i świąteczna opieka zdrowotna, sala fitness oraz apteka**. W podziemiu znajdą się archiwum i zaplecze techniczne. Kolejny etap obejmie budynki B i C, gdzie zaplanowano siedzibę GOPS, Punkt Pomocy Specjalistycznej oraz Placówkę Wsparcia Dziennego.

■ Cały układ pomieszczeń zaprojektowano z myślą o dostępności – zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i rodziców z wózkami dziecięcymi. W 2025 r. rozpoczęto procedurę przetargową na budowę ośrodka.

■ Infrastruktura sportowa w Granicy

W ubiegłym roku gmina podjęła dwie ważne

decyzje dotyczące infrastruktury sportowej w Granicy. Obie inwestycje są na etapie dokumentacji projektowej.

- Pierwsza z inwestycji to **hala pneumatyczna nad istniejącym boiskiem do piłki nożnej**. W maju 2025 r. podpisaliśmy umowę na opracowanie projektu i uzyskanie pozwolenia na budowę. Koszt dokumentacji to 87 tys. zł. Projekt i pozwolenie na budowę mają być gotowe w II kwartale 2026 r.
- Druga inwestycja to **ogólnodostępny kompleks sportowo-rekreacyjny z trzema boiskami**: do piłki plażowej, do siatkówki i do koszykówki. Umowę na dokumentację projektową podpisaliśmy również w maju ubiegłego roku. Zakres prac obejmuje: nawierzchnie sportowe, ogrodzenia, piłkochwyty, oświetlenie, monitoring, odwodnienie i nowe nasadzenia zieleni. Koszt dokumentacji wyniesie 35 tys. zł.

Aktywność sportowa

Wiele przedsięwzięć i wydarzeń sportowych w gminie realizowanych było przez **kluby sportowe działające przy gminnych szkołach**, m.in. Jaguar Michałowice, UKS Nowa Wieś, Akademię Koszykówki Komorów, UKS Komorów, Towarzystwo Koszykarskie Nowa Wieś, Anpler, FC Komorów, Fundację Sport Bez Granic, Mazowiecki Klub Karate Kyokushin, KS Atletka oraz KS Zdrowie. Oprócz działalności wspieranej w ramach dotacji dla organizacji pozarządowych zaproponowaliśmy mieszkańcom liczne atrakcje sportowe.

W Michałowicach zorganizowaliśmy **cykliczne treningi biegowe dla mieszkańców**, zarówno dla grupy początkującej, jak i zaawansowanej, a także wiele aktywności sportowo-rekreacyjnych dla seniorów. Wszystkich zaprosiliśmy również na **II Nightskating** w gminie Michałowice. Wspólnie z AZS Warszawa zorganizowaliśmy biegowe święto – **VII Półmaraton „Lasy nad Utratą”**, bieg na 5 km oraz biegi dla dzieci. Podczas **Dnia Bezinteresowności**, ku pamięci Andrzeja Protasiuka – założyciela klubu Anpler, odbył się towarzyski turniej piłkarski dla dzieci oraz mecz dla dorosłych. Wraz z Akademią Koszykówki współorganizowa-

waliśmy międzynarodowy **turniej BBL**, a także, w ramach współpracy sześciu gmin, **turnieje Mazovia Cup**.

Odbyło się wiele wydarzeń pod patronatem wójta gminy Michałowice, m.in. rozgrywki w tenisie stołowym oraz Amatorska Liga Tenisowa, I Memoriał im. Andrzeja Zawadzkiego oraz turniej piłkarski z okazji Dnia Niepodległości. Zorganizowano również liczne zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży, a także mecze Ligi Futbolu Flagowego. Natomiast wraz z Piastowskim Towarzystwem Tenisa i Bocce przeprowadziliśmy III Mistrzostwa Gminy Michałowice w Tenisie Ziarnym.

W czasie wakacji zorganizowaliśmy zajęcia dla dzieci. Odbywały się one od poniedziałku do piątku w sześciu strefach rekreacji w: Michałowicach, Nowej Wsi, Regułach, Opaczy-Kolonii, Komorowie oraz Sokołowie. Zaproponowaliśmy także zajęcia kajakowe nad zalewem w Komorowie, warsztaty szachowe na wesoło oraz taneczne w świetlicach w Pęcicach i w Regułach.

Szczególnym wydarzeniem była **Gala Sportu**, podczas której nagrodziliśmy „Młodych Mistrzów z pasją”. Wyróżnieni zostali m.in. stypendyści sportowi odnoszący znaczące sukcesy na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Kulturalna gmina

Koncert w wykonaniu zespołu No-Net, chóru The Singing Heads i Małgorzaty Hutek

Kultura przez cały rok

■ Koncerty

W 2025 r. zorganizowaliśmy ponad **60 wydarzeń kulturalnych**. Uczestniczyło w nich ponad **10 tys.** osób. Na dużych scenach w szkołach odbyły się 3 koncerty: **Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego** otworzył rok podczas Koncertu Noworocznego, a 8 marca halę sportową w Michałowicach wypełniły rockowe piosenki w klasycznej interpretacji, czyli koncert w wykonaniu Małgorzaty Hutek – wokalistki jazzowej, muzyków Filharmonii Łódzkiej i męskiego zespołu wokalnego. Natomiast 3 koncert odbył się z okazji 35-lecia samorządu terytorialnego – wystąpił na nim **Stanisław Soyka z zespołem**. Tekst piosenki „Tolerancja” pięknie wybrzmiał jako hymn niezależności. Na scenie w urzędzie gminy gościli zaś: Zbigniew Zamachowski, Wiesław Ochman, Ewa Śnieżanka i Tango Attack, Michał Szymanowski, chór młodzieżowy Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych z programem „Musical na chóralne głosy”, Bunch of Chairs Orchestra, Ola Chaładaj, Luis Nubiola. Dla najmłodszych na scenie w przedszkolu w Michałowicach zaśpiewała Fionka.

Muzyka brzmiała również w kościołach – odbył się **koncert Akademii Bassowej**, koncert pasyjny oraz koncert muzyki dawnej. Życie kulturalne w naszej gminie to również spektakle teatralne – z niezwykłym monodramem „Żmija” odwiedziła nas **Dorota Stalińska**. Miesz-

kańcy obejrzeni również „Sztukę zbrodni” z okazji Dnia Teatru oraz spektakl muzyczny „Tango by night”, a dzieci przeżyły teatralną podróż do Australii.

■ Wystawy

Rok obfitował w wystawy i wernisaże. **Jerzy Antkowiak** pokazał swoje malarstwo oraz kolekcję mody, **Wiesław Kaluszka** zaprezentował gminę Michałowice w fotografii. **Wystawa ArtInspiracje** to cykliczna już prezentacja artystów naszej gminy. We współpracy z Muzeum Domków Lalek, Gier i Zabawek zrealizowaliśmy dwie wystawy: „W krainie dawnych zawodów” i „Kobiety Mazowsza”.

■ Wydarzenia patriotyczne

Ważną pozycję w gminnym kalendarium zajmują wydarzenia patriotyczne. Uczciliśmy 81. rocznicę Powstania Warszawskiego i bitwy pod Pęcicami. W uroczystościach uczestniczyli reprezentanci środowiska kombatanów, władz dzielnicy Ochota i gminy Michałowice, Klubu PTTK „Varsovia” oraz zaproszeni goście i mieszkańcy. Tradycją jest wręczenie medali Orzeł Pęcicki. Został również odczytany apel poległych, po nim salwa honorowa, zapalenie Znicza Pamięci i złożenie wiązanek.

11 listopada mieszkańcy świętowali odzyskanie niepodległości na placu Paderewskiego w Komorowie, gdzie było wspólne śpiewanie i odtąnczenie poloneza, a w świetlicy w Michałowicach wysłuchali koncertu „Polskie drogi do Wolności” w wykonaniu zespołu Sonanto.

Architekt Rafał Mazur opowiada o Zielonej Willi, Komorów, 20 września 2025 r.

Zielona willa

Ważnym punktem na mapie gminy jest Zielona Willa Grabowskich. W 2025 r. była m.in. przestrzenią wydarzeń współorganizowanych z Narodowym Instytutem Dziedzictwa. Odbyły się u nas Europejskie Dni Dziedzictwa oraz Dzień Architektury Drewnianej. Opowieść o architekturze naszej perełki uzupełniła prezentacja obrazu Marii Kiesner i warsztaty malowania na jedwabiu. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków opowiedział o naszym przykładzie architektury modernistycznej, mieszkańcy poznali wyniki badań konserwatorskich, historię rodziny Grabowskich, założenia dotyczące ogrodu. Miały miejsce: wystawa, kino plenerowe oraz rodzinne warsztaty architektoniczne.

Biblioteki

W gminie Michałowice działają dwie biblioteki publiczne: Gminna Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Michałowicach z filią w Nowej Wsi oraz Gminna Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie. To osobne placówki z własnym programem i społecznością czytelników.

Czytelnicy i wypożyczenia

W 2025 r. z obu bibliotek korzystało łącznie około **4 tys. czytelników** – blisko 2 tys. w Michałowicach i ponad 2 tys. w Komorowie (najliczniejsze grupy to uczący się i pracujący). Łączna **liczba wypożyczeń** na zewnątrz przekroczyła **97 tys.** (ponad 57 tys. w Michałowicach i ponad 40 tys. w Komorowie). W Michałowicach złożyło się na to ponad **45 tys. książek**, ponad **10 tys. zbiorów audiowizualnych** i **431 gier planszowych**. Komorowska placówka była zamknięta przez blisko 2 miesiące – w styczniu z powodu przenieśnięcia zbiorów i w grudniu z powodu inwentaryzacji.

Księgozbiór

Łączny księgozbiór obu bibliotek liczył ponad **66 tys. woluminów** – blisko 39 tys. w Michałowicach i ponad 27 tys. w Komorowie. W ciągu roku przybyło łącznie blisko 4 tys. nowych książek (po prawie 2 tys. w każdej placówce). Komorów dysponuje dodatkowo blisko

W ramach dotacji gminnej odbył się Festiwal z Willą po Sąsiedzku, podczas którego w ogrodzie zaśpiewał Jan Emil Młynarski.

Spotkania rodzinne

Dużym wydarzeniem plenerowym był **Gminny Dzień Dzieci i Rodziców** – wielkie święto najmłodszych mieszkańców: warsztaty, zabawy, animacje, spektakl Teatru na Rowerze oraz dla całych rodzin rajd rowerowy i spływ kajakowy.

W grudniu tradycyjnie zaprosiliśmy mieszkańców na **Jarmark Świąteczny**. Był kiermasz rękodziela artystycznego, rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową oraz warsztaty, które przybliżyły tradycje świąteczne.

4 tys. audiobooków na płytach CD, 404 filmami, 633 książkami z dużą czołką dla osób starszych i niedowidzących oraz 299 gramii planszowymi. Michałowice w ubiegłym roku zakupiły 53 audiobooki. Przyrost zbiorów audio i gier objął m.in. 132 audiobooki CD i 78 gier planszowych w Komorowie.

Wydarzenia i kluby

W wydarzeniach organizowanych przez obie placówki uczestniczyło łącznie ponad **7 tys. osób** (blisko 4 tys. w Michałowicach i ponad 3 tys. w Komorowie, m.in. w ramach 91 dodatkowych wydarzeń).

Obie biblioteki prowadzą Dyskusyjne Kluby Książki. W Michałowicach klub działa od 11 lat, spotykając się w każdy ostatni poniedziałek miesiąca. W Komorowie było natomiast **10 spotkań klubowych**.

W Michałowicach odbyły się spotkania: autorskie ze Sławkiem Gortychem i Marcelem Mossem, podróżnicze z Arturem Kotem o Grenlandii i z Danielem Kocujem podróżującym rowerem z Australii, a także warsztaty makramy, string-artu i wytwarzania papieru czerpanego oraz warsztaty świąteczne. Biblioteka wzięła udział w akcji „Różowa Wstążka – Dotykam, Wygrywam” poświęconej profilaktyce raka piersi. Przez cały rok szkolny prowadzono bezpłatne zajęcia „Czytanie na dywanie po angielsku” we współpracy ze szkołą językową

Early Stage. Realizowano ogólnopolskie akcje: Narodowe Czytanie (we współpracy z gminą Michałowice), Żonkile, Noc Bibliotek i Tydzień Bibliotek. Biblioteka była partnerem Pikniku Patriotycznego w 81. rocznicę Powstania Warszawskiego i Gminnego Pikniku Ekologicznego.

W Komorowie rok zaczął się spotkaniem z Magdaleną Grzebałkowską, a w kolejnych miesiącach gościli pisarze: Ewa Brzeska, Aga Janiszewska, Barbara Włodarczyk, Magdalena Witkiewicz, Beata Izdebska-Zybała i Cyber Marian. W Tygodniu Bibliotek odbyły się trzy spotkania autorskie w ciągu tygodnia. We wrześniu w ogrodzie biblioteki odbył się „Lipny piknik” z Narodowym Czytaniem, a w październiku XI Noc Bibliotek pod hasłem „Do dzieła!”. Zrealizowano projekt BookStadion – połączenie książek i sportu, we współpracy z UKS FC Komorów w ramach ogólnopolskiego projektu Instytutu Książki. Przez całe wakacje w ogrodzie biblioteki odbywała się akcja

„Po sąsiedzku z rąk do rąk” – sobotnie spotkania z wymianą i kiermaszem sąsiedzkiem. Co środę sala w bibliotece gości miłośników gier planszowych w ramach „Planszówkowych Śród – niezależnych od pogody”. Biblioteka prowadzi regularną biblioterapię w Dziennym Domu Senior+ w Komorowie, podczas spotkań z pensjonariuszami co dwa tygodnie.

Oferta cyfrowa

Biblioteka w Komorowie udostępnia bezpłatne kody dostępu do platformy Legimi z ponad 250 tys. ebooków i audiobooków. W ubiegłym roku skorzystało z niej ponad 600 użytkowników, wypożyczono blisko 9 tys. książek. Dostępna jest też platforma Empik GO z 200 tys. tytułów, z której skorzystało 124 użytkowników. Bibliobox, czyli książkomat działający całą dobę, obsłużył w ubiegłym roku 164 czytelników. Komorowski Książkowiez wyjeżdżał do czytelników blisko 100 razy, dostarczone i odebrano łącznie około 500 tytułów.

Inwestycje kulturalne

Komorów

Przy ul. Kolejowej rośnie miejsce, które ma służyć kulturze, spotkaniom i lokalnej aktywności. **Centrum Inicjatyw Kulturalnych** powstaje na podstawie projektu wyłonionego w konkursie architektonicznym zorganizowanym we współpracy z Oddziałem Warszawskim Stowarzyszenia Architektów Polskich.

Budynek zaprojektowano jako partelowy, częściowo podpiwniczony obiekt o powierzchni 1084 m². Bryłę podzielono na mniejsze elementy nawiązujące do skali zabudowy Miasta Ogrodu Komorowa – tak, żeby nowy budynek był częścią miejscowości, a nie kontrastem wobec niej. Konstrukcja łączy żelbet i drewno klejone, natomiast elewację wykończy drewno modyfikowane termicznie.

Na parterze znajdują się m.in.: ogólnodostępny hol, sala wielofunkcyjna, sala projekcyjna, strefa warsztatowa z salą ćwiczeń i pracownią zajęć praktycznych

oraz kawiarnia z zapleczem bufetowym. Chcemy, żeby CIK był miejscem, do którego przychodzi się nie tylko na zaplanowane wydarzenie, ale też po kontakt z ludźmi – na kawę, warsztaty, pokaz filmowy albo na zwykłe sąsiedzkie spotkanie.

Pęcice

W ubiegłym roku realizowane były **prace renowacyjne kościoła parafialnego**. Zakres robót objął renowację wnętrza kościoła, w tym malowideł ściennych i sufitowych, naprawę muru cmentarnego i nagrobka Leona Popławskiego z 1866 r., naprawę posadzki, renowację drewnianej stolarki drzwiowej kościoła i dzwonnicy oraz odnowienie drewnianych pochwyty balustrad i katafalków.

Gmina udzieliła parafii dotacji w wysokości 2,8 mln zł, pochodzących z BGK w ramach Programu Odbudowy Zabytków oraz zapewniła wkład własny w kwocie 71,5 tys. zł.

Budowa Centrum Inicjatyw Kulturalnych w Komorowie

Gmina jutra

Spółdzielnia energetyczna i zarządzanie energią

Pod koniec ubiegłego roku założyliśmy Spółdzielnię Energetyczną Michałowice. Utworzenie spółdzielni to istotny element w dążeniu do niezależności energetycznej i obniżeniu rachunków za energię elektryczną. Dzięki wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii gmina może ograniczyć koszty prądu oraz zwiększyć swoją niezależność od zewnętrznych dostawców. Gmina posiada już kilka małych instalacji fotowoltaicznych, ale potrzeby energetyczne są znacznie większe. Dlatego analizujemy własny zasób nieruchomości oraz potencjał innych gruntów pod tego typu inwestycje.

W 2025 r. wdrożyliśmy innowacyjne narzędzie, Bazę Zarządzania Mediami, które znacząco usprawnia kontrolę i analizę kosztów energii elektrycznej dla liczników będących własnością gminy. Dzięki tym działaniom w 2025 r. gmina oszczędziła 102,5 tys. zł.

102,5 tys zł
oszczędności na kosztach energii

Fundusze zewnętrzne

25

złożonych wniosków

12

pozyskanych dofinansowań

4,4 mln zł

pozyskanych środków

Aktywnie pozyskujemy dofinansowania zewnętrzne, bo dzięki nim możemy realizować większe zadania, odciążać lokalny budżet i przyspieszać inwestycje, które bez dodatkowego wsparcia musiałyby czekać. Rok 2025 był pod tym względem udany – gmina skutecznie sięgała po środki z wielu różnych programów.

Wśród dofinansowanych projektów znalazły się m.in. wymiana opraw oświetlenia ulicznego (100 tys. zł dofinansowania) oraz nowe elementy wyposażenia i dodatkowe nasadzenia przy zbiorniku Smug (15 tys. zł). Wsparcie otrzymała też Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Wsi na remont pomieszczeń (40 tys. zł) oraz modernizację instalacji c.o. i c.w.u. (236 tys. zł).

Wśród projektów realizowanych w 2025 r. szczególnie wyróżnia się kilka pozycji. Budowa tras rowerowych w gminach powiatu grodzkiego i pruszkowskiego uzyskała **1,24 mln zł** dofinansowania. Gmina realizuje pilotażowy program skróconego czasu

pracy, na który pozyskała 882 tys. zł na nowoczesne rozwiązania usprawniające obsługę mieszkańców. Gmina otrzymała grant w wysokości **1 mln zł** z fundacji Most the Most na renowację Zielonej Willi Grabowskich w Komorowie. Uczestnictwo w europejskim projekcie SoilTribes zaowocowało dofinansowaniem w wysokości **222 tys. zł** z budżetu Komisji Europejskiej. Na analizę sytuacji gospodarczo-energetycznej gminy pozyskaliśmy 20 tys. zł, a na inwentaryzację przyrodniczą doliny Utraty – 22 tys. zł.

Spora część wniosków czeka jeszcze na rozstrzygnięcie. Wnioskowaliśmy m.in. o 3,18 mln zł na budowę świetlicy w Komorowie Wsi i zagospodarowanie terenu wokół niej (340 tys. zł). Już wiemy, że w 2026 r. na budowę drogi Piachy przyznano dofinansowanie w wysokości **1,48 mln zł** oraz trafią do nas środki z KPO na rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (wartość dofinansowania **2,88 mln zł**).

Nowoczesne centrum Michałowic

Michałowice zasługują na to, aby mieć ładne, funkcjonalne centrum, z toczącym się tam życiem społecznym, naszym drobnym, ale bardzo potrzebnym, handlem i usługami. Dlatego zorganizowaliśmy dwuetapowy konkurs studialno-realizacyjny we współpracy z Oddziałem Warszawskim Stowarzyszenia Architektów Polskich na zagospodarowanie tego terenu.

Konkurs podzielono na dwie części. Część studialna ma wyznaczyć kierun-

ki rewitalizacji centrum Michałowic (określić, jak powinna wyglądać ta przestrzeń, co ją wyróżnia i jak powinna się rozwijać). Część realizacyjna skupia się na projekcie budynku **Centrum Aktywności Lokalnej** wraz z otoczeniem (miejsca spotkań, działań społecznych, warsztatów i codziennej aktywności mieszkańców).

Rozstrzygnięcia konkursu spodziewamy się w drugim kwartale 2026 r.

Nowoczesny transport publiczny

Gminny autobus elektryczny

Na terenie gminy podstawowym środkiem komunikacji jest kolejka **WKD**, funkcjonują też **linie autobusowe GPA, Miasta Pruszkowa, ZTM**. Szczegółowe rozkłady jazdy dostępne są na stronie michalowice.pl i na stronach operatorów.

Pod koniec 2025 r. uruchomiliśmy **gminną linię M2** na trasie Granica–Komorów–Pruszków.

Jej głównym celem jest walka z wykluczeniem transportowym – linia łączy miejscowości dotychczas słabiej skomunikowane z kluczowymi węzłami przesiadkowymi: stacją PKP w Pruszkowie, skąd można wsiąść do pociągów Szybkiej Kolei Miejskiej lub Kolei Mazowieckich, oraz przystankiem WKD w Komorowie. Rozkład jazdy został zsynchronizowany z kursowaniem pociągów SKM i KM, żeby czas oczekiwania na przesiadkę był jak najkrótszy. Założeniem była też dostępność połączenia zarówno w godzinach porannych, jak i wieczorem, niezależnie od dnia tygodnia.

Do obsługi linii skierowano 2 w 100% elektryczne autobusy marki Karsan –

kompaktowe pojazdy z 21 miejscami siedzącymi.

Zeroemisyjny napęd eliminuje emisję spalin i minimalizuje hałas, co jest szczególnie istotne w gęstej zabudowie jednorodzinnej. Co ważne, przejazdy linią M2 były całkowicie bezpłatne – to świadoma strategia zachęcania mieszkańców do zmiany nawyków transportowych i wyboru komunikacji zbiorowej zamiast samochodu.

Przystanki zaplanowano z myślą o codziennych potrzebach: linia obsługuje placówki oświatowe, targ w Pruszkowie, cmentarz, świetlicę wiejską w Granicy oraz centrum Komorowa.

Rozkłady jazdy
michałowickich
autobusów

Olejomaty

Na terenie gminy Michałowice działa od sierpnia 2025 r. trzeci olejomat – urządzenie do zbiórki zużytego oleju spożywczego. Najnowszy stanął w Komorowie, na parkingu P+R przy ul. Ceglanej, obok stacji WKD. Pozostałe dwa znajdują się na parkingu P+R przy ul. Kuchy w Regułach, naprzeciwko urzędu gminy, oraz na terenie PSZOK przy ul. Granicznej 6 w Regułach.

W całym 2025 r. za pośrednictwem gminnego systemu zebrano i przekazano do przetworzenia **1049,7 kg** zużytego oleju kuchennego. Został on w całości poddany recyklingowi.

Olejomat w Regułach

Akustyka w kolejnej szkole

Hałas w szkole potrafi zmęczyć bardziej niż długa lekcja. Stołówka, świetlica i sala gimnastyczna to przestrzenie, w których dźwięk odbija się od ścian, nakłada się i staje się uciążliwy dla uczniów i pracowników. Poprawa akustyki to realna poprawa warunków nauki i pracy – i właśnie tak rozumiemy innowacje w edukacji.

W ubiegłym roku przeprowadziliśmy

adaptację akustyczną w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie. Prace objęły stołówkę, świetlicę i salę gimnastyczną. Efektem jest wyraźna poprawa komfortu przebywania w tych miejscach oraz podniesienie standardu technicznego i bezpieczeństwa sali gimnastycznej. Wartość inwestycji wyniosła **710 tys. zł.**

Gmina na medal

Pierwsze miejsce w Rankingu Finansowym Samorządów

W ubiegłym roku gmina Michałowice po raz kolejny potwierdziła swoją pozycję wśród najlepiej zarządzanych samorządów w Polsce.

Największą dumą jest podwójne zwycięstwo w 2 prestiżowych zestawieniach: **Rankingu Finansowym Samorządów** oraz 13. edycji rankingu **Perły Samorządu**. Pierwsze miejsca w obu klasyfikacjach jednocześnie potwierdzają, że gmina nie tylko doskonale zarządza finansami, ale też rozwija się w sposób nowoczesny i odpowiedzialny. W ramach Pereł Samorządu wyróżnieni zostali również nasi liderzy: wójt Małgorzata Pachecka w kategorii wójt gminy wiejskiej oraz skarbnik Anna Jankowska, która zajęła I miejsce w kategorii skarbnik gminy.

Gmina Michałowice zdobyła nagrodę **Zielony Orzeł „Rzeczpospolitej”** w kategorii Samorząd – Gminy Wiejskie,

przyznawaną przez gazetę za działania na rzecz ochrony środowiska i przyrody. Ponadto na poziomie regionalnym zajęliśmy I miejsce w debiutującej kategorii gmin aglomeracyjnych w Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego 2025. Po raz piąty zdobyliśmy tytuł **„Lidera Powiatu Pruszkowskiego”**, a po raz drugi otrzymaliśmy **„Drzewo Uznania”** przyznawane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Rok 2025 przyniósł też wyróżnienie osobiste. **Wójt Małgorzata Pachecka** została uhonorowana przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska **Honorową Odznaką za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Klimatu** – za działania na rzecz ochrony lokalnych zasobów przyrodniczych, w tym lasów Komorowskiego i Chlebowskiego.

ZAŁĄCZNIKI DO RAPORTU O STANIE GMINY MICHAŁOWICE

1. Sprawozdanie z realizacji programów, polityk i strategii gminnych
2. Sprawozdanie z realizacji Budżetu Obywatelskiego
3. Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Gminy Michałowice

MIESZKAŃCY GMINY MICHAŁOWICE MOGĄ ZABRAĆ GŁOS W DEBACIE NAD RAPORTEM O STANIE GMINY ZA 2025 ROK

Raport o stanie gminy Michałowice zostanie przedstawiony podczas sesji Rady Gminy Michałowice, która odbędzie się **w czerwcu 2026 r.** Po przedstawieniu dokumentu przeprowadzona zostanie debata nad raportem.

Współpraca ponadlokalna

Goście z Vico nel Lazio po rozegraniu turnieju bilarda holenderskiego

■ Vico nel Lazio

W lipcu 2025 r. gościliśmy delegację włoskiej gminy Vico nel Lazio: burmistrza Stefano Pelloniego, radnego Paolo Antonucciego i przedstawicieli tamtejszych kół senioralnych. Współpraca trwa nieprzerwanie od 2002 r. Goście przez pięć dni zwiedzali Michałowice i okolice, lepiли pierogi z KGW „Kobiety Kreatywne”, śpiewali z lokalnymi zespołami i grali w bilard holenderski w Pęcicach Małych. Wzruszającym momentem była wspólna wizyta z wójt Małgorzatą Pachecką na Cmentarzu Żołnierzy Włoskich i złożenie kwiatów pod Pomnikiem-Mauzoleum w Pęcicach. Jesienią seniorzy z gminy Michałowice odwzajemnili wizytę, odwiedzili Monte Cassino, Castro dei Volsci i wzięli udział w lokalnym Świątku Fasoli.

■ SoilTribes

Gmina Michałowice jest uczestnikiem projektu międzynarodowego SoilTribes, wspieranego przez Unię Europejską w ramach programu Horyzont Europa. Jego głównym celem jest **ochrona i odbudowa gleby** – dzięki współpracy naukowców, lokalnych społeczności i samorządów. 2025 rok rozpoczęliśmy od stworzenia **mapy gleb oraz edukacyjnej grafiki i puzzli „Co kryje się pod Twoimi stopami”**, które powstały dzięki dotacji gminnej. W ramach dofinansowania unij-

nego nagraliśmy film „Leśne opowieści”.

Kolejnymi działaniami były spotkania Twinning Program. To wizyty studyjne partnerów samorządowych i naukowych projektu. Naszymi są włoskie miasto Scafati, w prowincji Salerno, oraz hiszpańska Betera, w prowincji Walencja, a także Politechnika z Mediolanu. Podczas spotkań prezentowaliśmy dobre praktyki i inicjatywy wspierające lokalne działania na rzecz ochrony gleby (m.in. wspólnie sadziliśmy las Miyawaki).

W projekcie uczestniczy 25 partnerów z 11 krajów m.in. z: Danii, Francji, Hiszpanii, Polski, Portugalii, Rumunii oraz Włoch. Nasza gmina reprezentuje Polskę wspólnie z Europejską Siecią Rozwoju Obszarów Wiejskich (European Rural Development Network).

■ Mazovia

Współpraca między gminami nie ogranicza się do kontaktów zagranicznych. Co roku w ramach zawodów **Mazovia Cup** rywalizujemy z uczniami z sąsiednich gmin powiatu pruszkowskiego: Nadarzynem, Podkową Leśną, Milanówkiem, Brwinowem i Raszynem. Zawody obejmują piłkę nożną, koszykówkę i siatkówkę. Organizowane są również konkursy matematyczne i polonistyczne w ramach Mazovii Edu oraz spotkania artystyczne – Mazovia Art.

Wydawca „Raportu”: Gmina Michałowice, Reguły, Al. Powstańców Warszawy 1, 05-816 Michałowice. Źródłem wszystkich danych w raporcie, jeśli nie zaznaczono tego inaczej, jest Urząd Gminy Michałowice.

Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w debacie, składa pisemne zgłoszenie poparte podpisami co najmniej **20 osób**. Zgłoszenie należy złożyć najpóźniej na dzień przed sesją w biurze podawczym (sala obsługi mieszkańców), gdzie dostępny będzie również stosowny formularz zgłoszenia do debaty.

Mieszkańcy będą mogli zabrać głos w debacie zgodnie z kolejnością zgłoszeń. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi **15**, chyba że Rada Gminy Michałowice na początku sesji postanowi o zwiększeniu tej liczby.

Treść raportu wraz z załącznikami oraz informacje o terminie debaty dostępne są na stronie www.michalowice.pl.